

Lahti

***Henkilöstökysely
Aluepalveluohjelman ehdotuksen
palveluverkkomuutoksista***

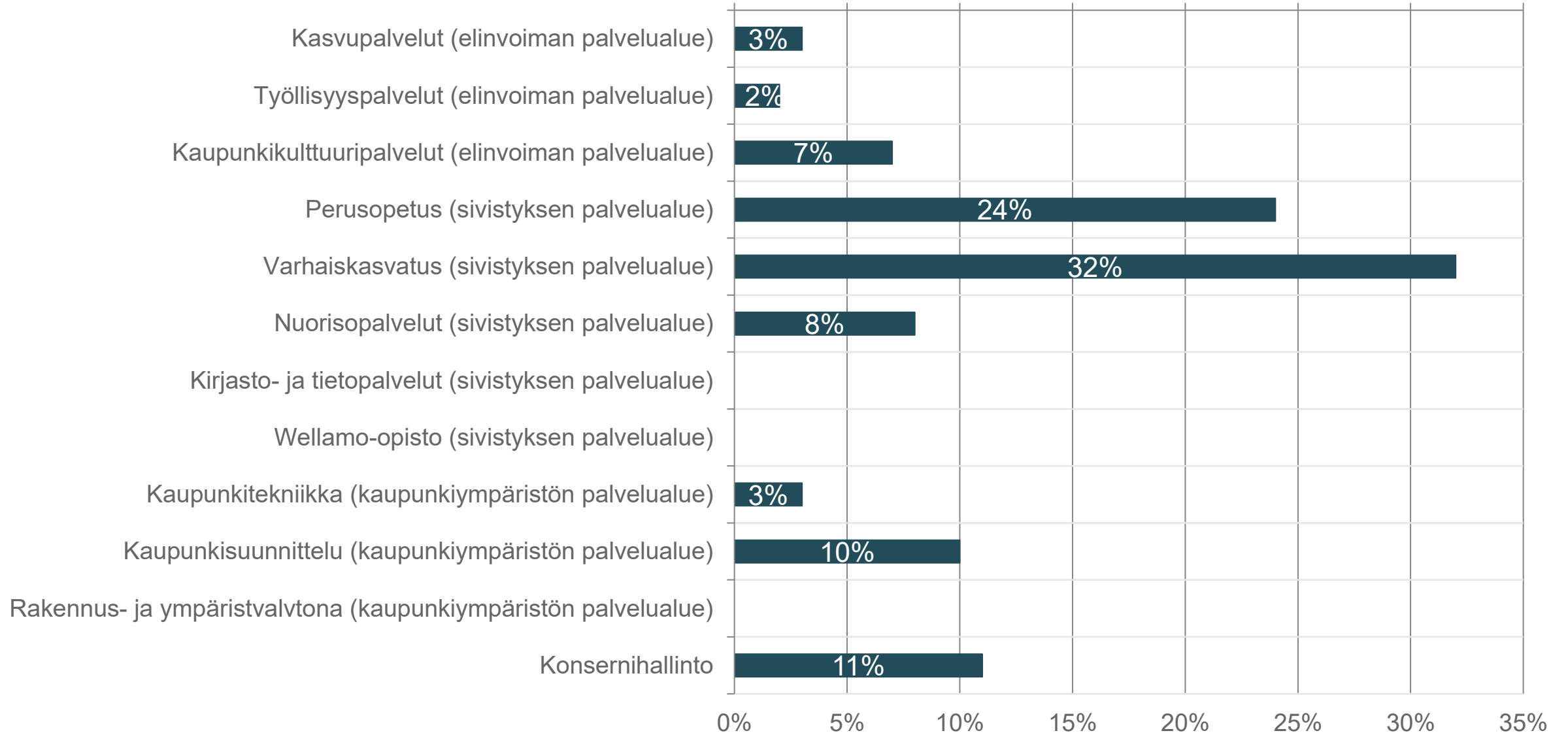
Vastaajien kokonaismäärä: 62

Henkilöstökysely palveluverkon muutosehdotuksista

- Aluepalveluohjelman ehdotukseen kerättiin henkilöstön näkemyksiä kyselyillä.
- Palveluverkon muutosehdotuksiin kommentteja keräävän kyselyn alussa oli muutama yleinen kysymys lasten ja nuorten palveluiden järjestämisestä. Sen jälkeen vastaaja pystyi valitsemaan ne palveluverkon muutosehdotukset tai selvityskohteet, joihin halusi ottaa kantaa. Vastaaja pystyi vastaamaan vain niihin ehdotuksiin, joista hänellä oli kokemusta tai joita halusi kommentoida henkilöstön tai kaupungin työntekijän näkökulmasta.
- Valittujen kohteiden osalta vastaaja arvioi miten ehdotettu muutos vaikuttaisi palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen sekä mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi.
- Kysely oli avoinna 7.5-14.6.2026 välisen ajan.
- Kyselyn kaikki **avovastaukset** ovat mukana tiedostossa sellaisenaan. Oranssilla tekstivärillä on merkitty kaupunkisuunnittelun yleiskaavatiimin yhteisvastaukset.
- Kyselylomake löytyy toimikunnan Teamsin [Palautteet- Kyselylomakkeet kansiota](#).

Millä vastuualueella työskentelet?

Vastaajien määrä: 62

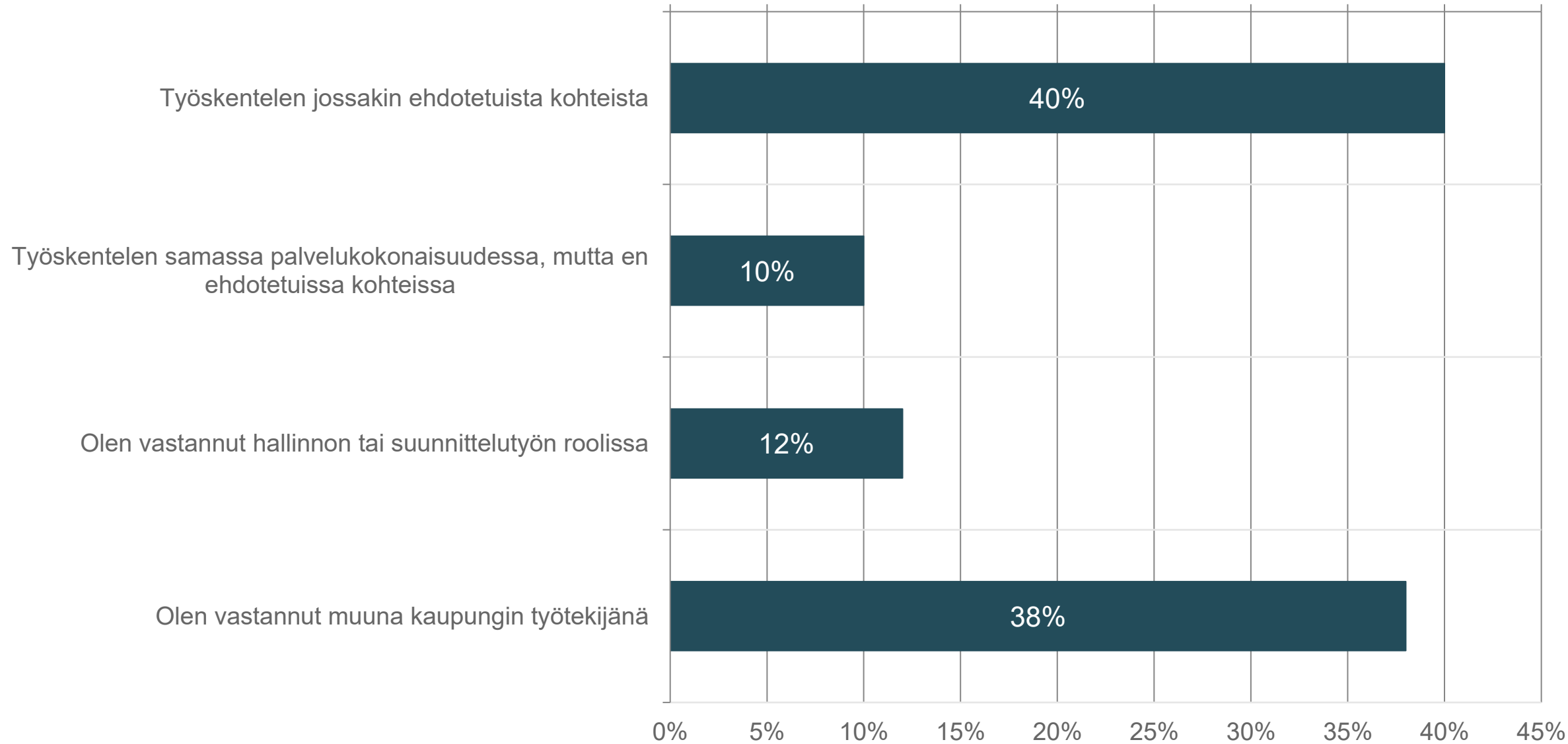
Millä vastuualueella työskentelet?

Vastaajien määrä: 62

	n	Prosentti
Kasvupalvelut (elinvoiman palvelualue)	2	3,2%
Työllisyyspalvelut (elinvoiman palvelualue)	1	1,6%
Kaupunkikulttuuripalvelut (elinvoiman palvelualue)	4	6,4%
Perusopetus (sivistyksen palvelualue)	15	24,2%
Varhaiskasvatus (sivistyksen palvelualue)	20	32,3%
Nuorisopalvelut (sivistyksen palvelualue)	5	8,1%
Kirjasto- ja tietopalvelut (sivistyksen palvelualue)	0	0,0%
Wellamo-opisto (sivistyksen palvelualue)	0	0,0%
Kaupunkitekniikka (kaupunkiympäristön palvelualue)	2	3,2%
Kaupunkisuunnittelu (kaupunkiympäristön palvelualue)	6	9,7%
Rakennus- ja ympäristövalvonta (kaupunkiympäristön palvelualue)	0	0,0%
Konsernihallinto	7	11,3%

Mihin rooliin oma vastaamisesi tässä kyselyssä pääosin perustui? (Valitse yksi vaihtoehto)

Vastaajien määrä: 60

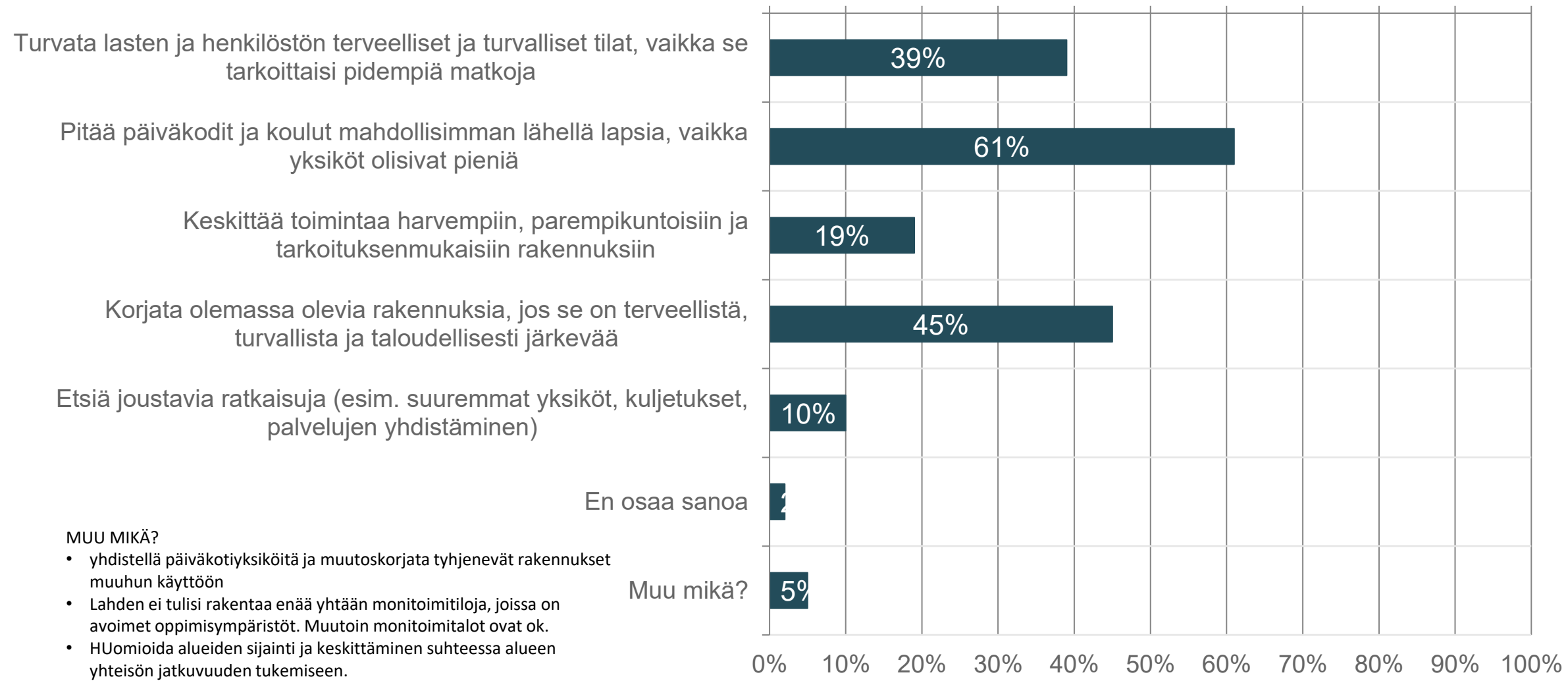
Mihin rooliin oma vastaamisesi tässä kyselyssä pääosin perustui? (Valitse yksi vaihtoehto)

Vastaajien määrä: 60

	n	Prosentti
Työskentelen jossakin ehdotetuista kohteista	24	40,0%
Työskentelen samassa palvelukokonaisuudessa, mutta en ehdotetuissa kohteissa	6	10,0%
Olen vastannut hallinnon tai suunnittelutyön roolissa	7	11,7%
Olen vastannut muuna kaupungin työntekijänä	23	38,3%

Alle 15-vuotiaiden lasten määrä Lahdessa vähenee ennusteiden mukaan yli 3000 lapsella vuoteen 2040 mennessä. Kun lapsimäärä alueella vähenee tai päiväkodin tai koulun rakennus ei ole enää terveellinen ja turvallinen, miten kaupungin tulisi mielestäsi ensisijaisesti toimia? (valitse mielestäsi kaksi tärkeintä)

Vastaajien määrä: 62, valittujen vastausten lukumäärä: 112

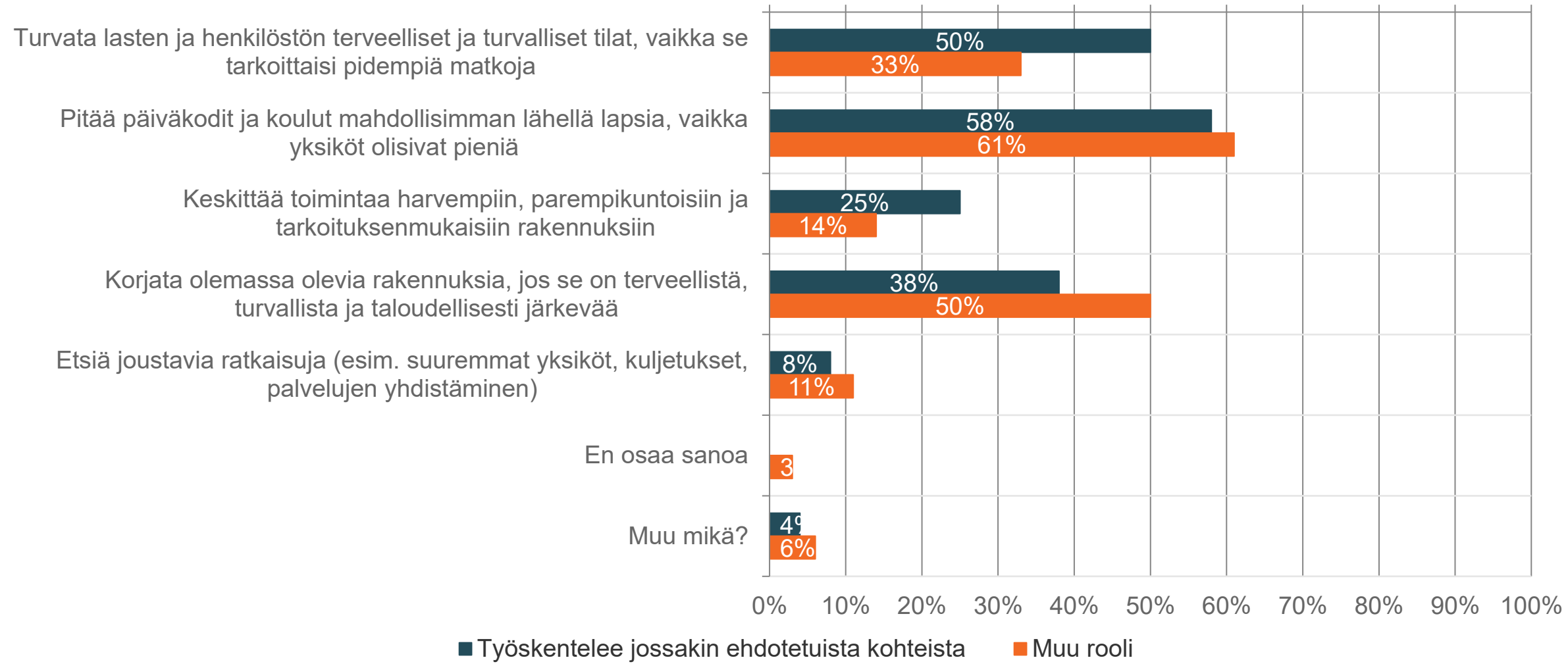
Alle 15-vuotiaiden lasten määrä Lahdessa vähenee ennusteiden mukaan yli 3000 lapsella vuoteen 2040 mennessä. Kun lapsimäärä alueella vähenee tai päiväkodin tai koulun rakennus ei ole enää terveellinen ja turvallinen, miten kaupungin tulisi mielestäsi ensisijaisesti toimia? (valitse mielestäsi kaksi tärkeintä)

Vastaajien määrä: 62, valittujen vastausten lukumäärä: 112

	n	Prosentti
Turvata lasten ja henkilöstön terveelliset ja turvalliset tilat, vaikka se tarkoittaisi pidempiä matkoja	24	38,7%
Pitää päiväkodit ja koulut mahdollisimman lähellä lapsia, vaikka yksiköt olisivat pieniä	38	61,3%
Keskittää toimintaa harvempiin, parempikuntoisiin ja tarkoituksenmukaisiin rakennuksiin	12	19,4%
Korjata olemassa olevia rakennuksia, jos se on terveellistä, turvallista ja taloudellisesti järkevää	28	45,2%
Etsiä joustavia ratkaisuja (esim. suuremmat yksiköt, kuljetukset, palvelujen yhdistäminen)	6	9,7%
En osaa sanoa	1	1,6%
Muu mikä?	3	4,8%

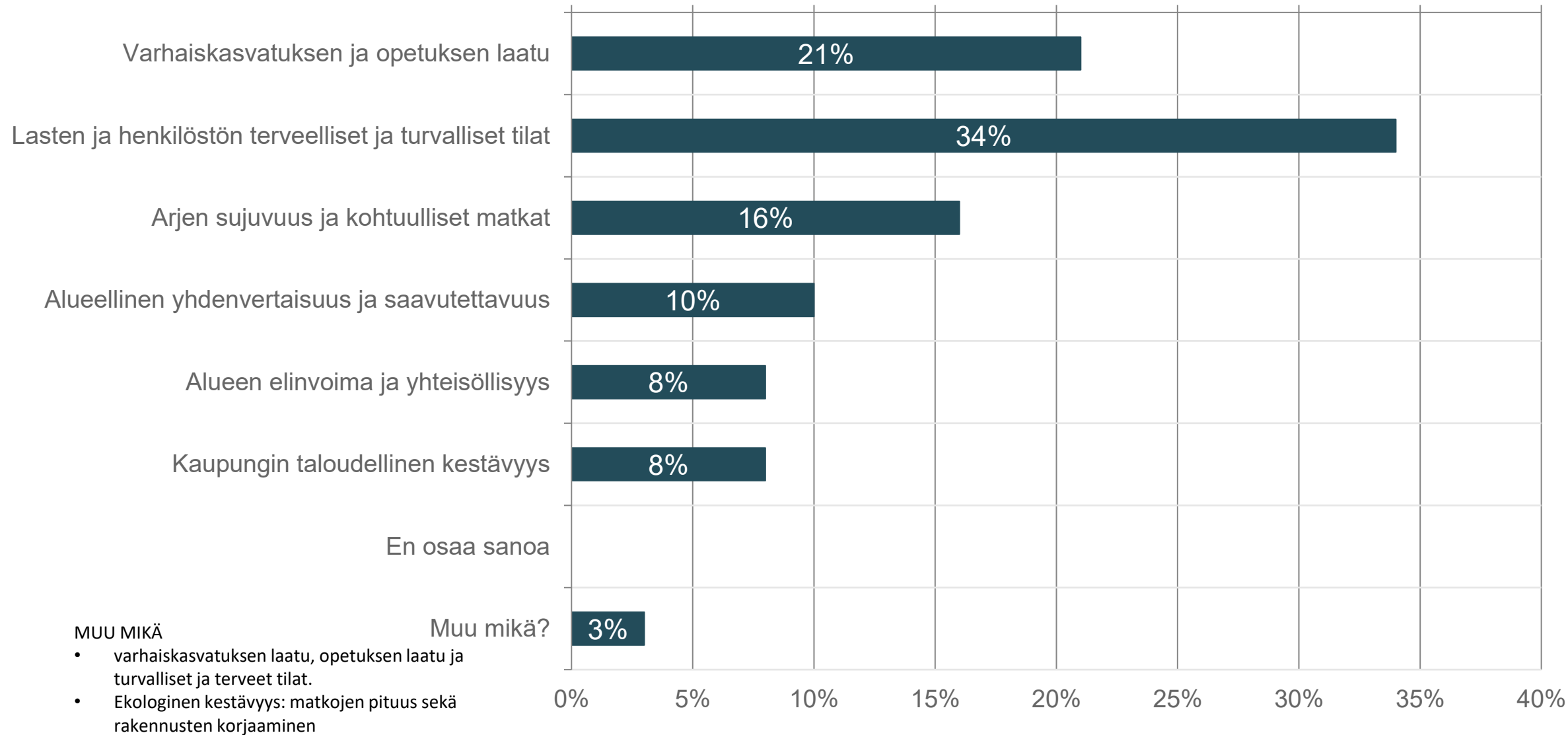
Alle 15-vuotiaiden lasten määrä Lahdessa vähenee ennusteiden mukaan yli 3000 lapsella vuoteen 2040 mennessä. Kun lapsimäärä alueella vähenee tai päiväkodin tai koulun rakennus ei ole enää terveellinen ja turvallinen, miten kaupungin tulisi mielestäsi ensisijaisesti toimia? (valitse mielestäsi kaksi tärkeintä)

Vastaajien määrä: 62, valittujen vastausten lukumäärä: 112

Kun kaupunki joutuu tekemään päätöksiä päiväkotien ja koulujen tulevaisuudesta, mikä on mielestäsi tärkein lähtökohta päätöksiä tehtäessä? (valitse yksi)

Vastaajien määrä: 62

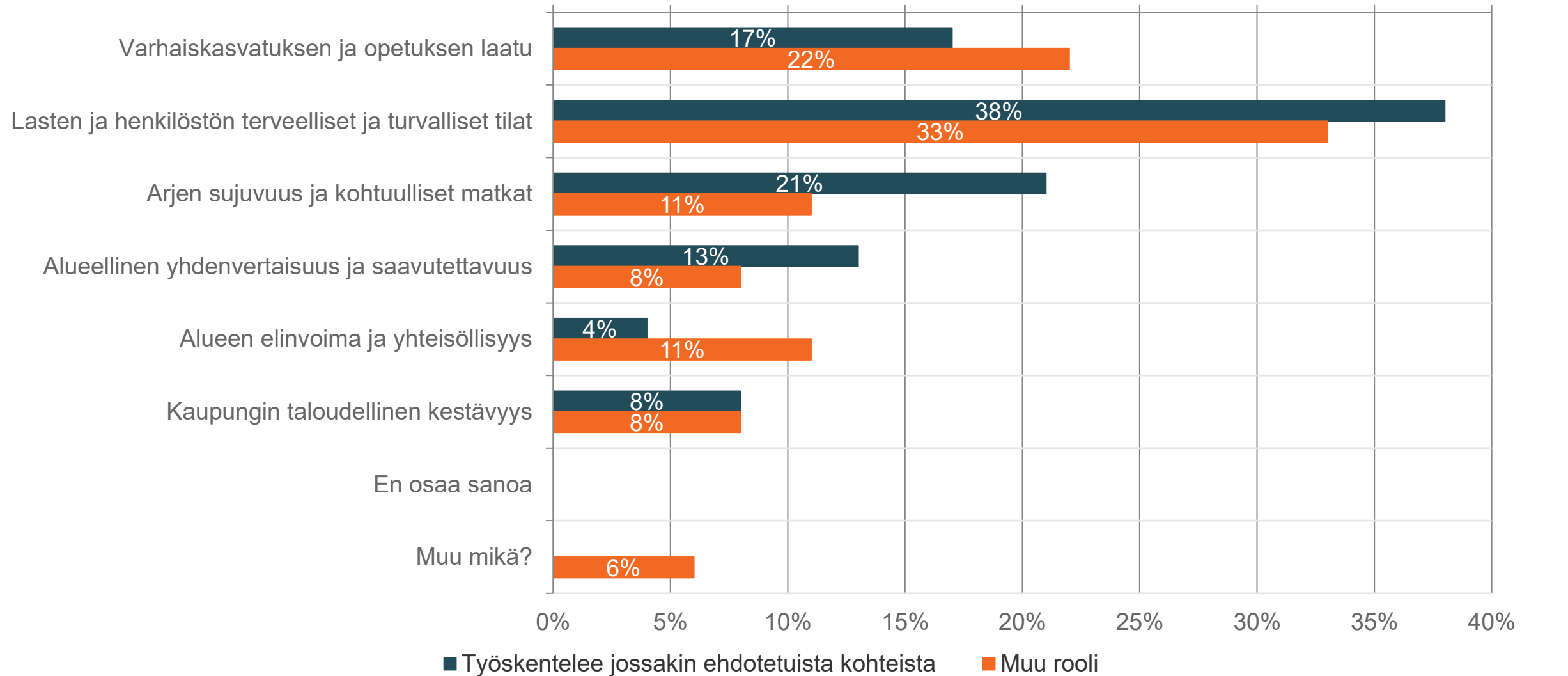
Kun kaupunki joutuu tekemään päätöksiä päiväkotien ja koulujen tulevaisuudesta, mikä on mielestäsi tärkein lähtökohta päätöksiä tehtäessä? (valitse yksi)

Vastaajien määrä: 62

	n	Prosentti
Varhaiskasvatuksen ja opetuksen laatu	13	21,0%
Lasten ja henkilöstön terveelliset ja turvalliset tilat	21	33,9%
Arjen sujuvuus ja kohtuulliset matkat	10	16,1%
Alueellinen yhdenvertaisuus ja saavutettavuus	6	9,7%
Alueen elinvoima ja yhteisöllisyys	5	8,0%
Kaupungin taloudellinen kestävyys	5	8,1%
En osaa sanoa	0	0,0%
Muu mikä?	2	3,2%

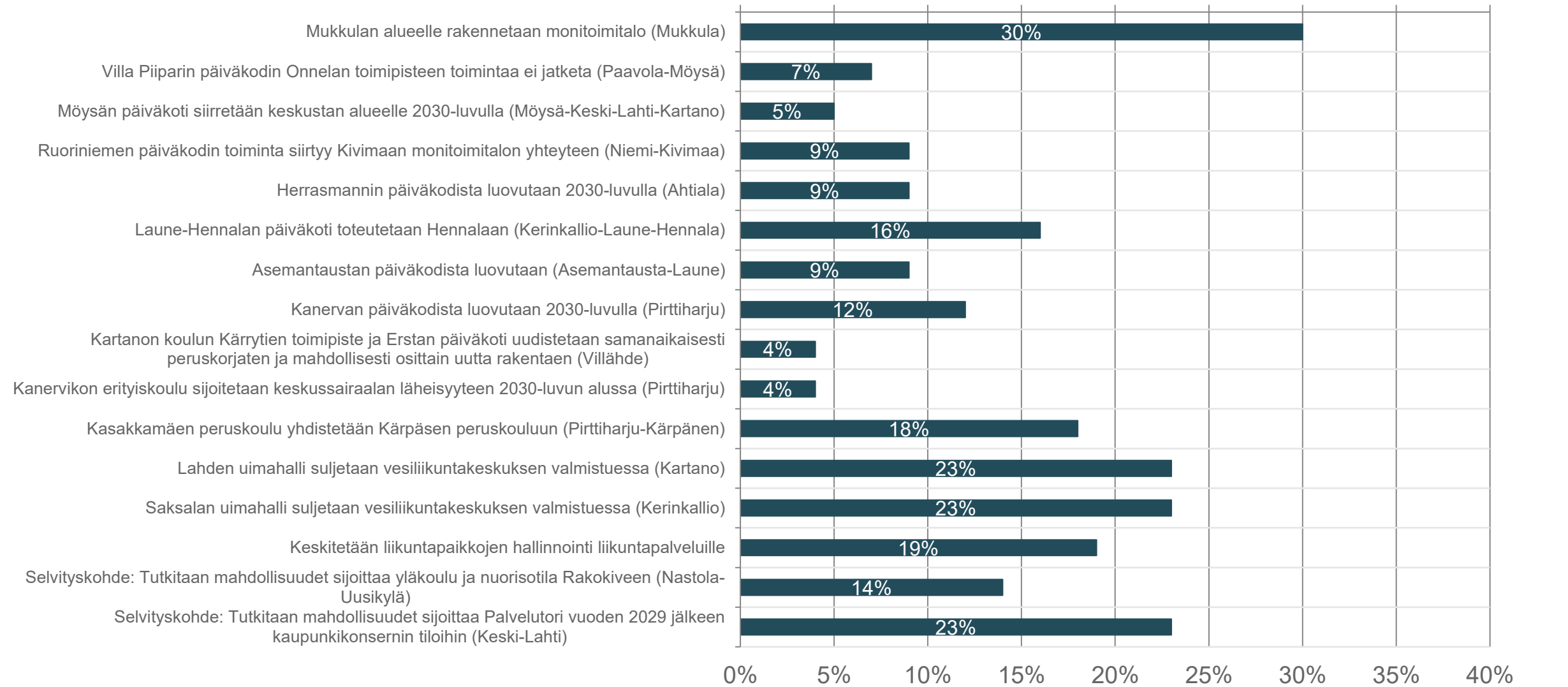
Kun kaupunki joutuu tekemään päätöksiä päiväkotien ja koulujen tulevaisuudesta, mikä on mielestäsi tärkein lähtökohta päätöksiä tehtäessä? (valitse yksi)

Vastaajien määrä: 62

Valitse ne palveluverkon muutosehdotukset tai selvityskohteet, joihin haluat kertoa mielipiteesi. Suluissa on kaupunginosa, jossa palveluverkon kohde nykyisin tai tulevaisuudessa mahdollisesti sijaitsee.

Vastaajien määrä: 57, valittujen vastausten lukumäärä: 127

Valitse ne palveluverkon muutosehdotukset tai selvityskohteet, joihin haluat kertoa mielipiteesi. Suluissa on kaupunginosa, jossa palveluverkon kohde nykyisin tai tulevaisuudessa mahdollisesti sijaitsee.

Vastaajien määrä: 57, valittujen vastausten lukumäärä: 127

	n	Prosentti
Mukkulan alueelle rakennetaan monitoimitalo (Mukkula)	17	29,8%
Villa Piiparin päiväkodin Onnelan toimipisteen toimintaa ei jatketa (Paavola-Möysä)	4	7,0%
Möysän päiväkotia siirretään keskustan alueelle 2030-luvulla (Möysä-Keski-Lahti-Kartano)	3	5,3%
Ruoriniemen päiväkodin toiminta siirtyy Kivimaan monitoimitalon yhteyteen (Niemi-Kivimaa)	5	8,8%
Herrasmannin päiväkodista luovutaan 2030-luvulla (Ahtiala)	5	8,8%
Laune-Hennalan päiväkotia toteutetaan Hennalaan (Kerinkallio-Laune-Hennala)	9	15,8%
Asemantaustan päiväkodista luovutaan (Asemantausta-Laune)	5	8,8%
Kanervan päiväkodista luovutaan 2030-luvulla (Pirttiharju)	7	12,3%

	n	Prosentti
Kartanon koulun Kärrytien toimipiste ja Erstan päiväkotia uudistetaan samanaikaisesti peruskorjaten ja mahdollisesti osittain uutta rakentaen (Villähde)	2	3,5%
Kanervikon erityiskoulu sijoitetaan keskussairaalan läheisyyteen 2030-luvun alussa (Pirttiharju)	2	3,5%
Kasakkamäen peruskoulu yhdistetään Kärpäsen peruskouluun (Pirttiharju-Kärpänen)	10	17,5%
Lahden uimahalli suljetaan vesiliikuntakeskuksen valmistuessa (Kartano)	13	22,8%
Saksalan uimahalli suljetaan vesiliikuntakeskuksen valmistuessa (Kerinkallio)	13	22,8%
Keskitetään liikuntapaikkojen hallinnointi liikuntapalveluille	11	19,3%
Selvityskohde: Tutkitaan mahdollisuudet sijoittaa yläkoulu ja nuorisotila Rakokiveen (Nastola-Uusikylä)	8	14,0%
Selvityskohde: Tutkitaan mahdollisuudet sijoittaa Palvelutori vuoden 2029 jälkeen kaupunkikonsernin tiloihin (Keski-Lahti)	13	22,8%

Lahti

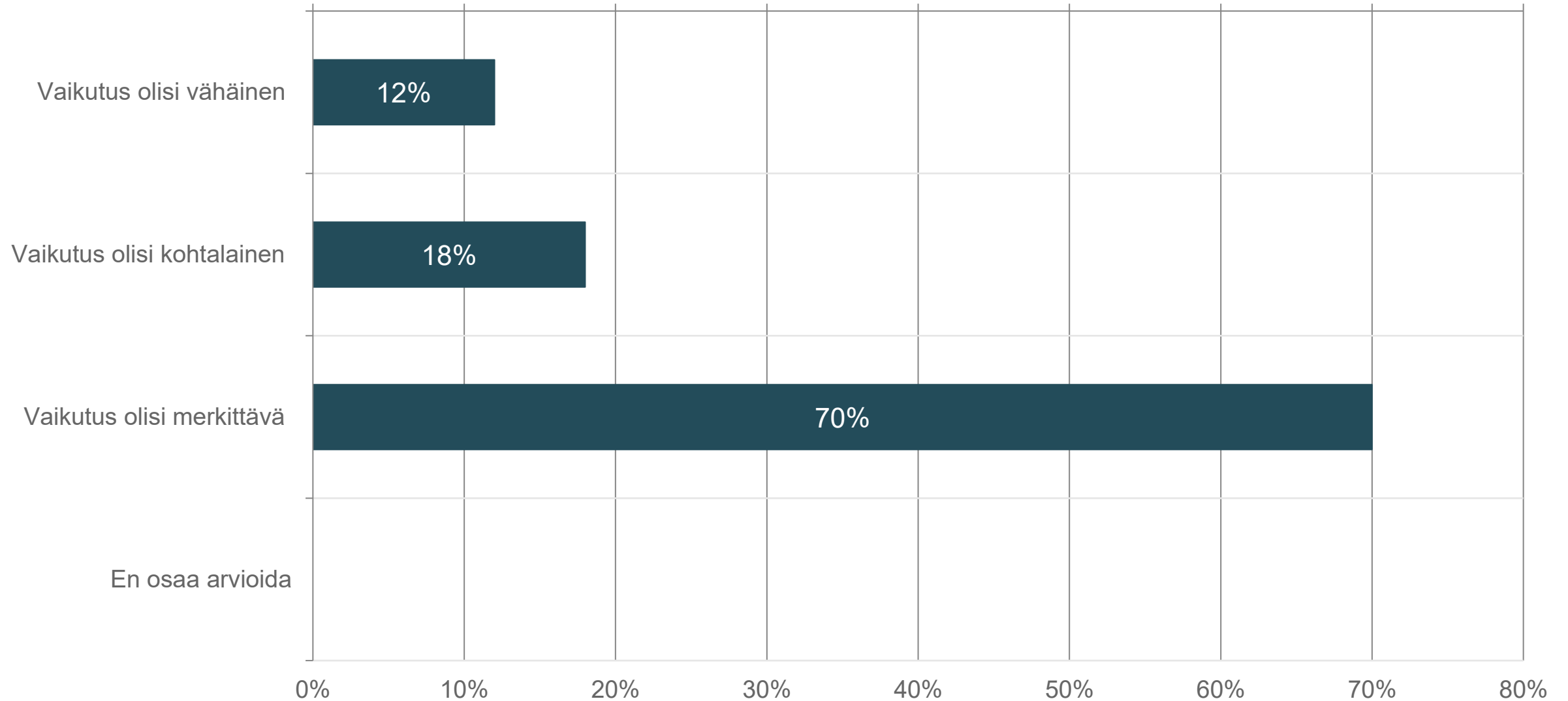
Muutosehdotus

***Mukkulan alueelle rakennetaan
monitoimitalo***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 17

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 17

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	2	11,8%
Vaikutus olisi kohtalainen	3	17,6%
Vaikutus olisi merkittävä	12	70,6%
En osaa arvioida	0	0,0%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- **Monitoimitalon rakentaminen Mukkulaan on alueiden yhdenvertaisuuden ja mm. eriytymisen näkökulmasta hyvä toimenpide. YLEISKAAVAN TIIMI**
- Kunnolliset resurssit ja kerralla kunnollinen rakentaminen kaikille osa-alueille. Riittävän suuret tilat ja laadukkaat materiaalit.
- Siirtymävaiheissa on tärkeää pyrkiä säilyttämään yhtenäinen koulupolku mukkulan päiväkodista yhtenäiskouluun, joten siirtymävaiheen tilaratkaisut on tärkeää pohtia myös koulupolun näkökulmasta hyvin.
- "Lähihiheralueita ei saa poistaa monitoimitalon tieltä, sillä lähimetsät ovat tärkeitä oppimisympäristöjä ja lisäävät sekä fyysistä että psyykkistä hyvinvointia. Koulun tilat eivät saa olla avoimia oppimistiloja vaan luokkahuoneita, joissa oppilaalla on oma paikka. Tämä on nykyisen tutkimustiedon perusteella hyvinvoinnin ja oppimisen kannalta ratkaisevaa."
- Mukkulaan olisi jo syytä saada kestävä ja pysyvä ratkaisu.
- Mukkulan segregoitumis kehitys jatkuu edelleen kiihtyvällä voimalla. Yläkoulun pitäminen Mukkulassa vähenevillä oppilailla ei auta asiaa lainkaan. Päättäjien pitäisi olla rohkeita ja tehdä päätös, jossa Mukkulasta ei tehdä Vantaan Havukosken kaltaista paikkaa (maahanmuuttajia yli 50% asukkaista, Kytöpuistonkoulussa 90 % oppilaista maahanmuuttajataustaisia).
- Henkilökunnan kuuleminen ja osallistaminen monitoimitalon suunnitteluun ja siirtymään. Myös oppilaat täytyy osallistaa ja kuulla vanhempia. Sidosryhmien kanssa pitää tehdä yhteistyötä. Henkilökunnan kannalta on tärkeää, että huomiodaan töiden riittävyys yksikössä. Monitoimitalosta ei tule toimivaa kokonaisuutta, jos kaikki vain käyvät olemassa siellä töissä 3 päivää viikossa ja muut päivät jossain muussa koulussa.
- Yhtenäinen koulu polku säilytettävä.
- Henkilöstöä tulee olla riittävästi.
- "Selkeästi eroteltavat tilat. Monipuolisia harrastus mahdollisuuksia eri ikäisille, myös aikuisille."

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Kaikkien asianosaisten kuuleminen ja mukaan ottaminen suunnitteluun
- Mukkula on elävä ja monikulttuurinen kaupunginosa. Uuden monitoimitalon rakentaminen olisi viesti siitä että Mukkulan lapset ja nuoret ovat yhtä tärkeitä Suomen tulevaisuudelle kuin muutkin. Panostus alueen palveluihin lisää alueen vetovoimaa ja mahdollistaa Mukkulan kehittymisen haluttuun suuntaan
- Monitoimitalo mahdollistaa pihan ja toiminto-alueiden käytön 'tehokkaasti' eri käyttäjäryhmille, tällöin tilaa saadaan myös viihtyisyyttä lisääville viheralueille. Paikoitusalueiden päivä- ja iltakäyttö tuovat säästöjä sekä rakentamiseen että kunnossapitoon.
- Pitkään kaivattu uudistus koko Mukkulan ja lähimpien kaupunginosien kannalta. Alueen vetovoimatekijät - etenkin lapsiperheiden osalta - ovat olleet vähissä jo pitkään erityisesti väistötilamaisen koulujärjestelyn takia, mikä näkyy alueen huonona maineena ja tilastollisesti todettuna huono-osaisuutena, onhan Mukkula ollut sosioekonomisessa tarkastelussa Lahden kolmen heikoimman kaupunginosan joukossa jo pitkään. Mukkula siis tosiaan tarvitsee positiivista erityishuomiota, ja uusi monitoimitalo on hyvä askel. Luokka-asteiden 7-9 säilyttäminen Mukkulassa on hyvä ja oikea päätös, yläkoululaisten koulumatka esim. Karjusaaresta tai Soltista, saati Kukkilan tai Kalliolan alueelta Kivimaalle olisi todella pitkä.
- Valmistelussa ja suunnittelussa pitää olla mukana monitoimitaloon tulevia työntekijöitä kaikista taloon tulevista osista.

Lahti

Muutosehdotus

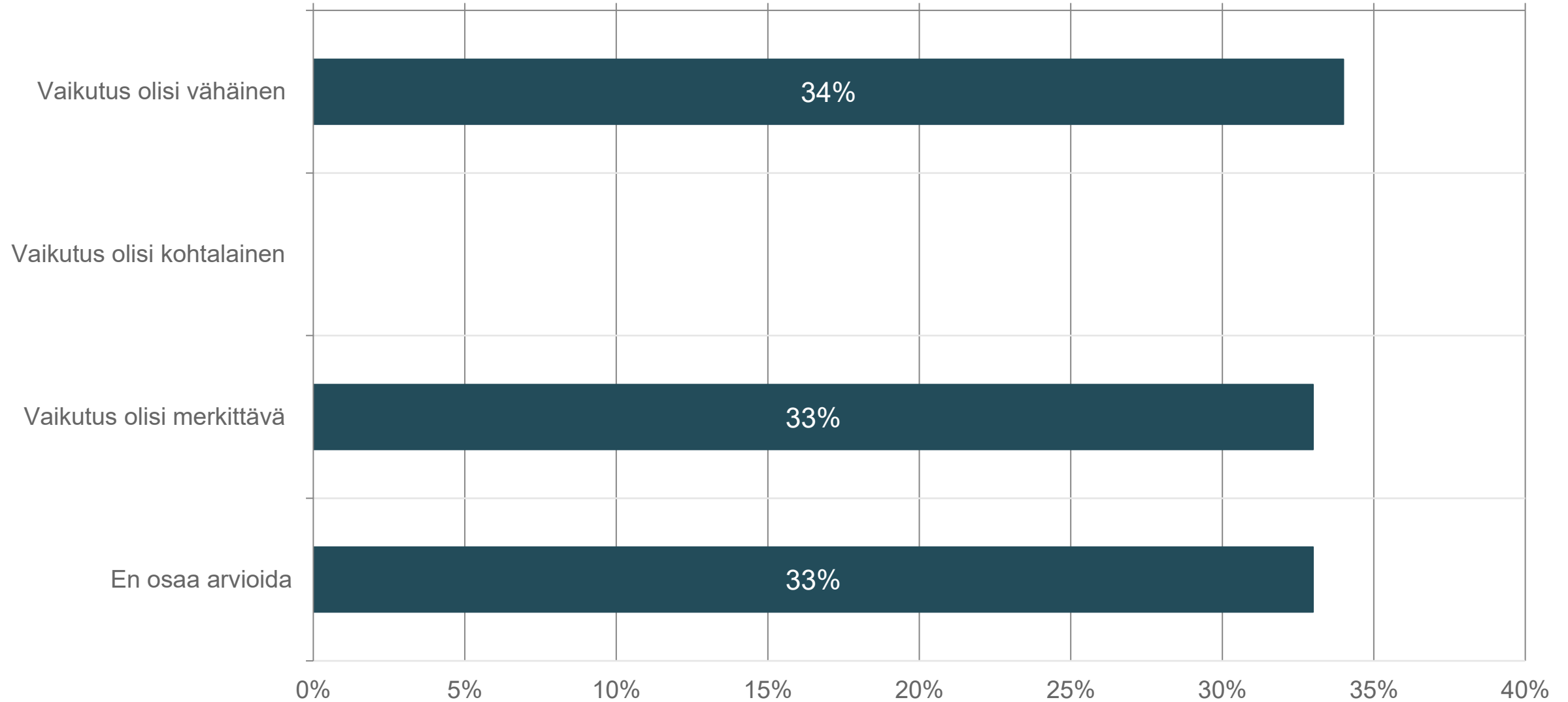
Villa Piiparin päiväkodin

***Onnelan toimipisteen toimintaa
ei jatketa***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 3

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 3

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	1	33,4%
Vaikutus olisi kohtalainen	0	0,0%
Vaikutus olisi merkittävä	1	33,3%
En osaa arvioida	1	33,3%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- "Mielestäni on perusteltua sulkea Onnelantien päiväkotia. Rakennus on vanha eikä nykyarvion mukaan toimiva pohjarakenteeltaan. Tärkeää kuitenkin, että henkilöstö saa jatkaa kaupungin palveluksessa."
- Monet perheet haluavat lapsensa hoitoon pieneen yksikköön, mikä on lähellä kotia ja missä koko henkilökunta on perheelle tuttu.
- Jos lapset mahtuvat alueen muihin päiväkoteihin, toteutetaan muutos heti kuin mahdollista eikä sidota sitä tiettyyn vuoteen tai vuosikymmeneen. Jos päiväkodissa on lapsia muilta alueilta, esim. Nastolan suunnalta, ohjataan lapset nyt ja tulevaisuudessa oman alueen päiväkoteihin.

Lahti

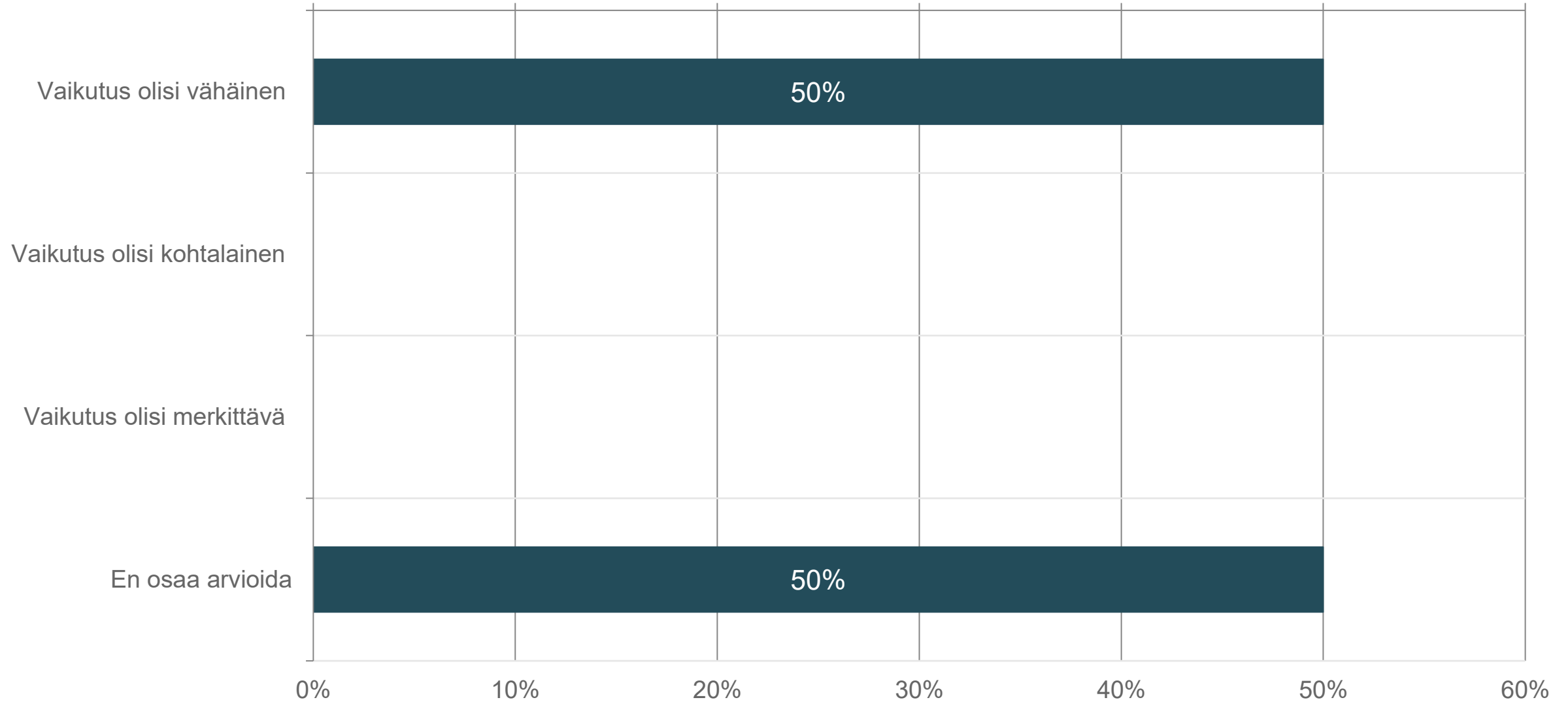
Muutosehdotus

***Möysän päiväkotia siirretään
keskustan alueelle 2030-luvulla***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 2

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 2

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	1	50,0%
Vaikutus olisi kohtalainen	0	0,0%
Vaikutus olisi merkittävä	0	0,0%
En osaa arvioida	1	50,0%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- On hyvä, että Möysä saisi uudet tilat, koska Tonttilassa on jo päiväkotit. On myös hyvä, että Möysä tulee lähemmäs keskustaa ottaen huomioon Onnelantien sulkemisen.
- Sijainti tulee olla keskeinen ja perheiden tarpeita palveleva. Olisiko vuorohoito/yöhoito syytä siirtää keskustan päiväkotiin pois Kaarikadulta jolloin saavutettavuus paranee.

Lahti

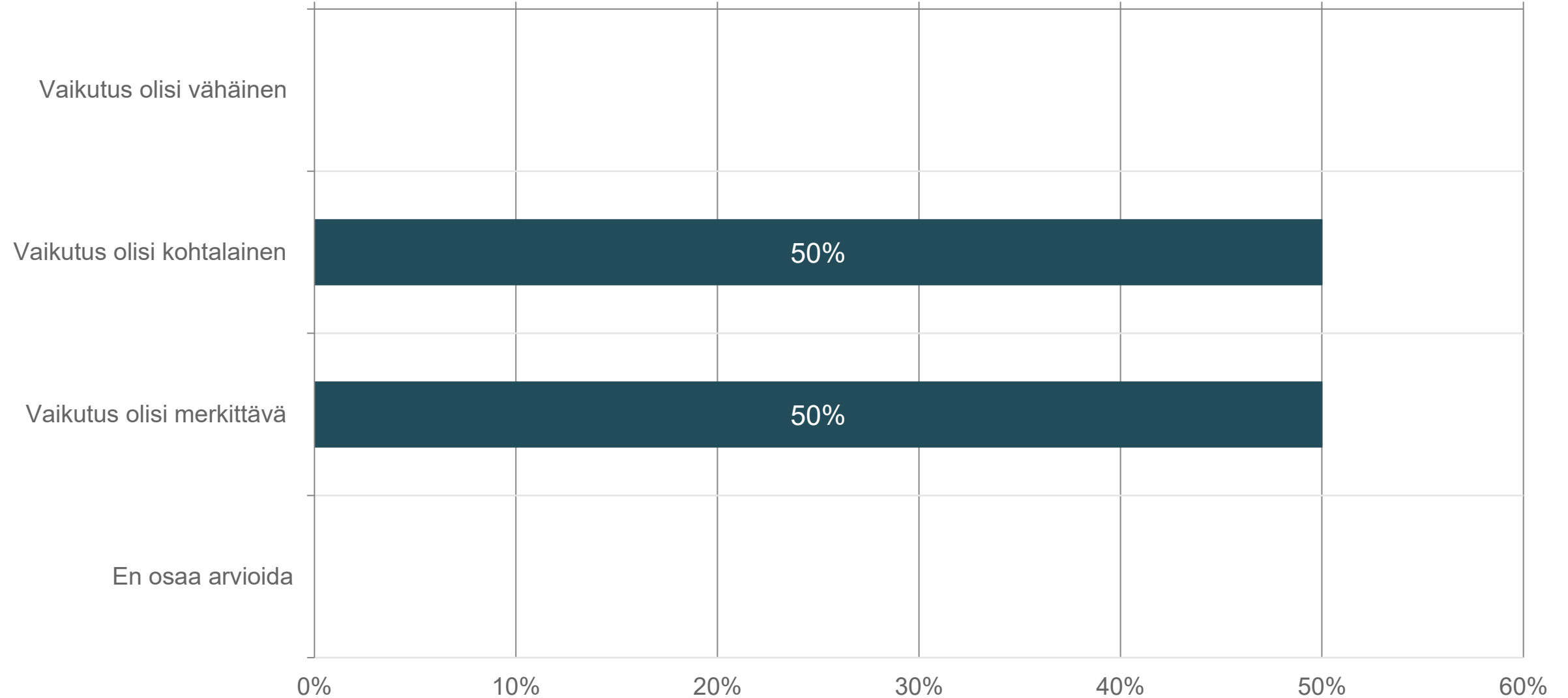
Muutosehdotus

***Ruoriniemen päiväkodin
toiminta siirtyy Kivimaan
monitoimitalon yhteyteen***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 4

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 4

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	0	0,0%
Vaikutus olisi kohtalainen	2	50,0%
Vaikutus olisi merkittävä	2	50,0%
En osaa arvioida	0	0,0%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Kivimaan peruskoulun tilat eivät tällä hetkellä palvele päiväkodin arjen tarpeita. Eskarilaiset toimivat tiloissa hyvin, mutta pienemmille lapsille tilat ovat epäsopivat. Ruokala on suuri ja meluisa, ja reitti ruokalaan kulkee koko yhtenäiskoulun läpi. Eskarin tiloissa toimii myös opetusta, joka häiritsee myös eskarin päiväunihetkiä. Pienemmille lapsille ei voida taata turvallista ympäristöä ilman mittavia muutostöitä (esim. oma keittiö ja ruokailutila)
- Ennakoinnin riskinä on, että Kivimaan koulu alue on muutaman vuoden hyvin täynnä. Monitoimitalossa on nyt 900 oppilasta, mikä näkyy ja kuuluu käytävillä ja ruokalassa ja piholla. Miten turvataan rauhoittumisen paikat päivien aikana, esim. ruokailu on minuuttipeliä. Miten ulkoilu- ja liikuntapaikkojen tiloille käy, tuleeeko parakit niiden päälle? Miten turvataan turvallinen saattoliikenne?
- Hienoa, että Kivimaan alueelle siirtyisi päiväkotia.
- Kevyenliikenteen /ulkoilun reitistöt Vesijärven rannasta ylös Kivimaalle kunnostetaan ja kunnossapitoluokituksella huolehditaan turvallisesta talvikäytöstä. Joukkoliikenne reitti myös tarpeen?

Lahti

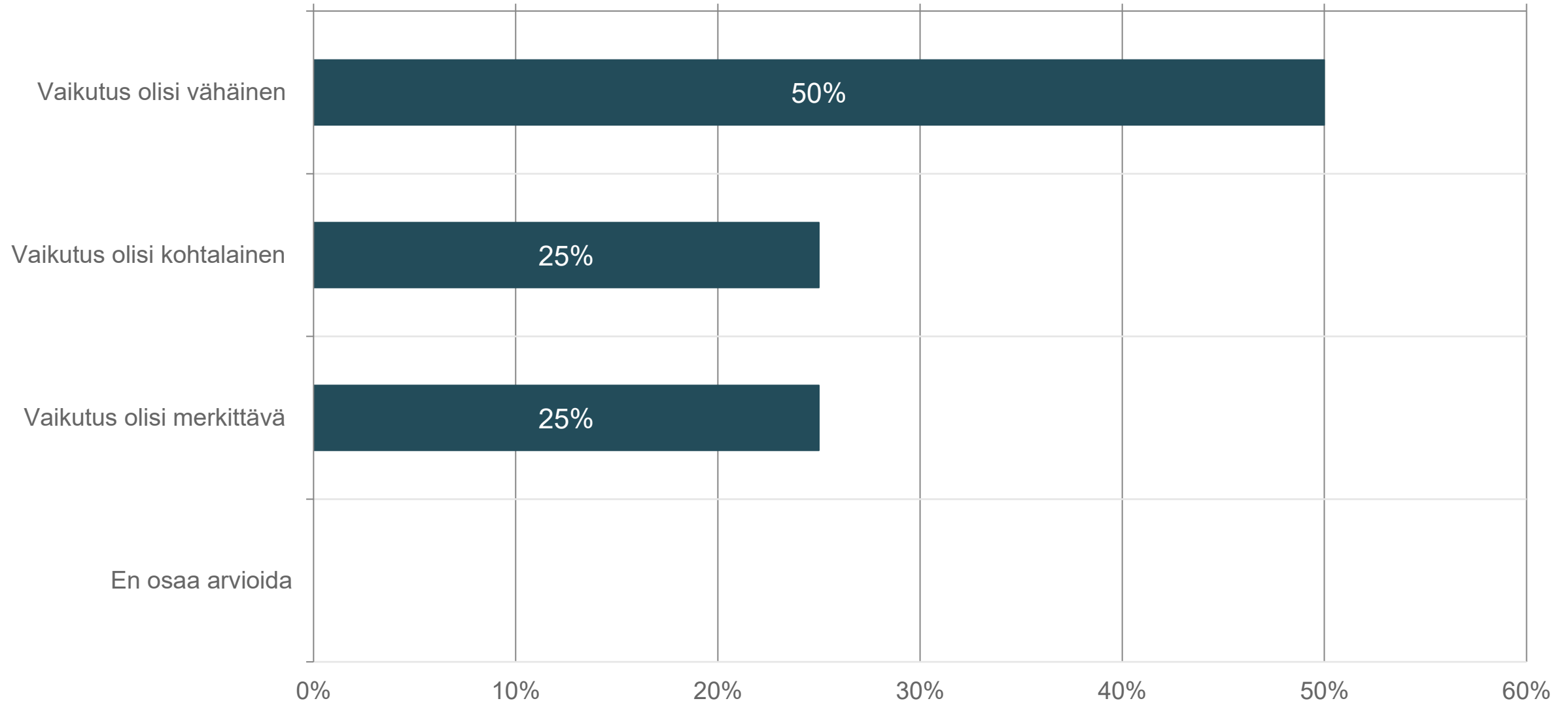
Muutosehdotus

***Herrasmannin päiväkodista
luovutaan 2030-luvulla***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 4

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 4

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	2	50,0%
Vaikutus olisi kohtalainen	1	25,0%
Vaikutus olisi merkittävä	1	25,0%
En osaa arvioida	0	0,0%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Ahtialan alueella on aluepalveluohjelman kartan perusteella paljon muuttoja monitoimitaloon, mutta tekstissä ei mainintaa eri koulujen, yms. muutoista, eikä näitä ole nostettu palveluverkon muutosehdotuksissa toimenpiteiksi. Aluepalveluohjelman ehdotus ei näin ollen anna kattavaa kuvausta siitä, mitä muutoksia alueella on tulossa. Herrasmannin päiväkotia yksi alueen muutoksista. YLEISKAAVAN TIIMI
- Väliaikaiset tilat sijoittuvat erinomaiseen paikkaan, joten sijainniltaan perheille helppoa kuljettaa ja joukkoliikenne sinne on sujuvaa. Remontti ei ole varmaankaan kovin halpa, mitä sinne nyt tehdään. Tuntuu käsittämättömältä, jos tiloja ei enää tarvita 4-5 vuoden kuluttua tuollaisen remontin jälkeen. Herrasmannin nykyistä yksikköä olisi pitänyt "tekohengittää" vielä muutama vuosi, koska terveysaseman tiloissa olevat nykyiset käyttäjät ovat kokeneet sisäilmaongelmia. Lapsimäärän väheneminen näkyy jo nyt alueella, joten yksiköiden tehokas käyttö on kyllä ymmärrettävää. Välimatkat ovat alueella suht lyhyitä, joten kuljettaminen Sipuraan tai Alasjärven päiväkotiin on tuskin kovin haastavaa perheille, varsinkin jos joukkoliikenne on saatu järkeväksi Alasjärven päiväkodille siihen mennessä, kun Herrasmannin päiväkoti loppuu.
- Pienet yksiköt palvelee kaikkia paremmin. Varhaiskasvatuksessa on yhä enemmän erityistä tukea tarvitsevia. Isot yksiköt ei ehdi paneutua lapsiin yksilönä eikä kellekkään ole hyväksi isot yksiköt (melu, kiire...)
- Luovutaan heti kun mahdollista, ei saneerata kalliilla tiloja vain muutamaksi vuodeksi entisen terveysaseman tiloihin. Voiko perheille tarjota vaihtoehtona enemmän perhepäivähoitoa tai muun alueen päiväkoteja?

Lahti

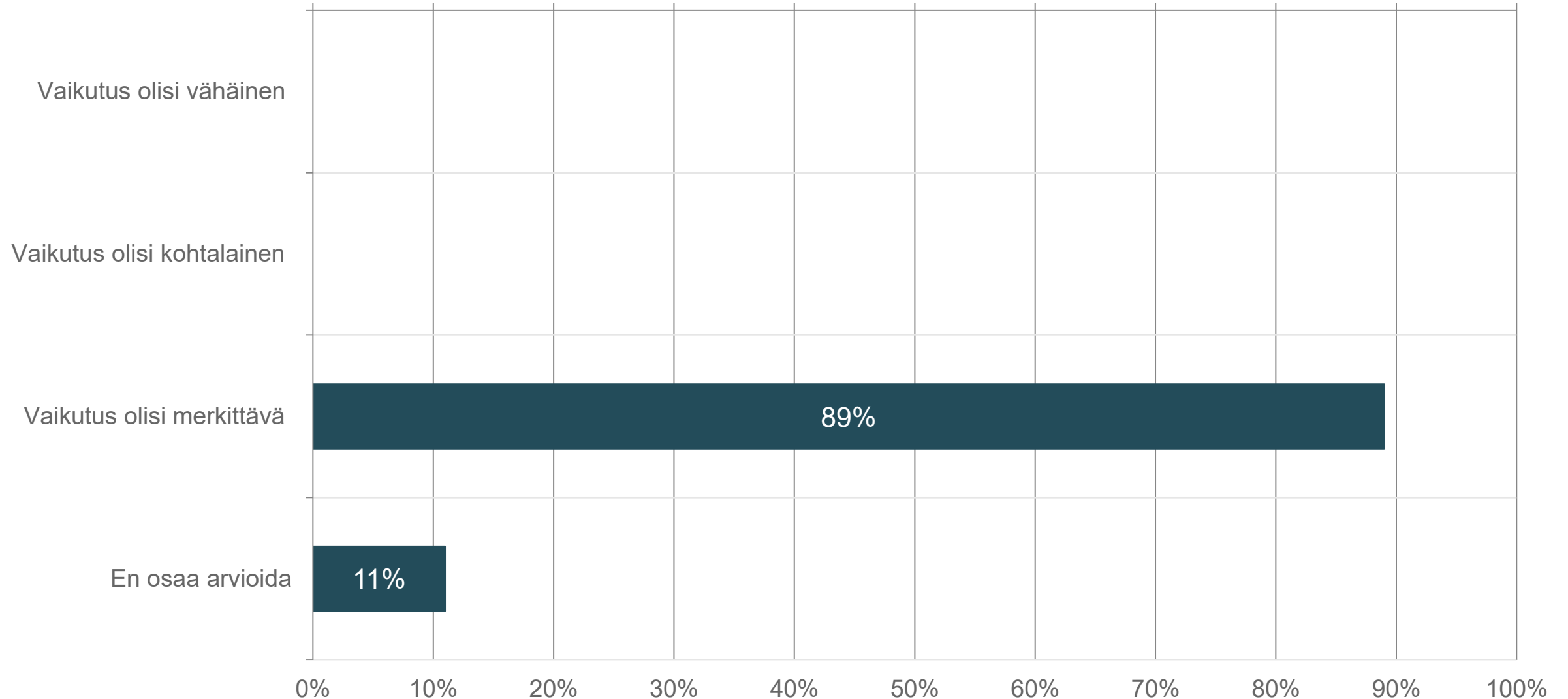
Muutosehdotus

***Laune-Hennalan päiväkotii
toteutetaan Hennalaan***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 9

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 9

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	0	0,0%
Vaikutus olisi kohtalainen	0	0,0%
Vaikutus olisi merkittävä	8	88,9%
En osaa arvioida	1	11,1%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Hennalan päiväkotia myös jo vanha, perusteltua laittaa kiinni ja päästää samalla Laune pois vanhanaikaisesta parakista.
- Tämä ratkaisu olisi pitänyt olla valmis jo aikaa sitten!!
- Tämän päiväkodin rakentaminen pitäisi aloittaa kiireesti, jotta etelän alueella voidaan turvata terveelliset ja turvalliset varhaiskasvatuspalvelut ja esiopetus Länsiharjun koulun yhteyteen.
- Jotenkin Hennala tuntuu sijainniltaan syrjäisenä. Tietenkin entiselle varuskunta-alueelle saattaa muuttaa lapsiperheitä. Launeella on kuitenkin enemmän tällä hetkellä hoidossa lapsia, joten onko tarve enemmän siellä alueella.
- Olemme olleet jo vuosia vanhoissa launeen koulun parakeissa, jotka ovat jo todella vanhoja (oma lapseni aloitti niissä 2013) joten varmasti on kiireellistä saada uusi päiväkotia. Nämä parakit eivät ole suunniteltu päiväkotia käyttöön. Lisäksi parakeissa on alkanut tulla oireiluja, äänen lähtemistä, päänsärkyä, iho oireita jne. Piha on vain asfalttia ja hiekkaa. Mitään uusia leluja ei juurikaan ole saatu, aina sanotaan että uuteen taloon sitten hankitaan. Todella eriarvoiset tilat ja tarvikkeet sekä lapsille että henkilöstölle, jos verrataan vaikka kadun toiselle puolelle Lähteen päiväkotia ja silti vanhemmat maksaa saman hoitomaksun. Uusi päiväkotia mahdollistaisi toimivat turvalliset ja terveelliset tilat työntekijöille ja lapsille.
- Väliaikaisista Launeen päiväkodinväistötiloista olisi luovuttava mahdollisimman pian. Sisätiloissa kesällä tukahduttavan kuuma varsinkin kakkoskerroksessa, kun ei ole jäähdyttävää ilmastointia. Tuntuu, että happi loppuu usein tiloissa esim. B-parakissa. Wc tiloja lapsille liian vähän lapsimäärään nähden. Äänieristys tilojen välillä heikko. Koska ollaan väliaikaisissa tiloissa, niin tänne ei hankita uusia laitteita esim. älytauluja eskarilaisille. Ei ole isoa kunnollista tilaa sisäliikunnalle. Eikä tarpeeksi tiloja esim. vanhempien keskusteluille. Piha-alue lähinnä hiekkaa ja asfalttia, kesällä piha on hiostava ja todella kuuma, ei ole varjopaikkoja. Lapsille ei paljon aktiviteetteja pihalla. Talvella taas pihalle käy tuuli ja tekee pihalla olon vielä kylmemmäksi. Lisäksi pihan sijainti vilkkaiden teiden Ajokatu- Ohitien läheisyydessä tuo meteliä ja pakokaasua pihalle. Täällä ollaan sinnetty jo kuusi vuotta, olisi aika päästä ajanmukaisesti tiloihin Hennalaan uuteen rakennukseen ja lähemmäs Länsiharjun koulua, jonne eskarilaisille tulisi tilat. Suurin osa Launeen päiväkodin lapsista tulee kuitenkin Länsiharjun koulun läheisyydestä.

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Tehdään toimiva päiväkotitoiminta, ei avoimia tiloja. Tehdään selvitys henkilöstölle ovatko nykyiset konseptin mukaiset tilat toimivat henkilöstön ja lain vaatimusten näkökulmasta. rakentamisen aloitetaan mahdollisimman pian. Koska Asemantausta lakkaa, tehdään uudesta päiväkodista riittävän suuri.
- "Nyt Launeen päiväkodin oltua lähes kuusi vuotta väistötiloissa, koko ajan on Länsiharjun kouluun meneviä eskareita ollut ""väärällä"" reunalla kaupunkia. Väistötiloissa toimivat parakit ovat kalliit ja muuttomme aikoihin todettiin, ettei piha remonttia tehdä koska olemme väistössä vain pari vuotta. Nyt siis olemme olleet asfaltti/hiekkakentällä kuusi vuotta ja uuden suunnittelu ei ole edes alkanut, joten olemme täällä yhä vuosia. Palautepalveluun on tullut palautetta perheiltä mm. säteilyn määrästä, jota emme millään voi välttää. Parakit ovat myös ilmastoimatta, joten kuumuus paahteisella paikalla nousee helposti sietämättömäksi myös sisätiloissa. Henkilökunnan terveys on myös koetuksella jatkuvien siirtymien seurauksena. Yläkerran ryhmät kulkevat kolme kertaa päivässä pihan poikki toiseen parakkiin ruokailemaan lasten kanssa. Lisä terveysuhkana on nyt uudelleen esiin nousseet sisäilmaoireet täällä parakeissa. Tätä eriarvoisuutta esim. pihan ""viihtyvyyden"" suhteen tai henkilökunnan ja lasten terveyteen liittyvien haasteiden ja taloudellista näkökulmaa unohtamatta, uudisrakennus olisi aika aloittaa NYT!"
- "Parakeissa oireilua sisäilmasta, oireilu lisääntynyt sekä lapsilla että henkilöstöllä. Asia on työn alla. Hennalan sijainti päiväkodille on erinomainen, palvelee monesta suunnasta perheitä ja lisäksi palveluverkko on sen jälkeen toimiva. Eteläisessä suunnassa päiväkotitoiminta kuitenkin riittävästi ja nyt saadaan keskiseen eteläänkin päiväkotitoiminta riittävällä volyyymilla. Alunperin ajatuksena on ollut, että uudisrakennus ja esiopetustilat Länsiharjun koululle kulkisivat käsi kädessä, mutta nyt ilmeisesti esiopetustilat olisivat valmistumassa ennen varsinaista päiväkotitoimintaa. Tämä aiheuttaa sen, että toimintaa olisi jo kolmessa eri rakennuksessa. Parakin sisäilmaongelmien vuoksi on toivottavaa kiirehtiä uuden päiväkodin rakentamista. Tuleva Hennalan päiväkotitoiminta olisi myös hyvin saavutettavissa, julkiset yhteydet toimivat (mikäli niitä ei tulevaisuudessa radikaalisti vähennetä). Vaikka rakentamisennustetta Hennalan alueelle on pienennetty, rakentamista kuitenkin tapahtuu radan varteen aika mittavasti. Tilakeskukselle tiedoksi, että radan varteen muuttaa myös lapsiperheitä. Sieltä on nykyisessäkin päiväkodissa lapsia hoidossa (toisin kuin meille on tilakeskuksesta sanottu). Parakit sijaitsevat kahden ison tien välissä, joten pöly ja pakokaasut ovat arkipäivää, auringonsuojia ei pihassa ole. Kaksi sadekatosta löytyy. Pihassa on vain hiekkaa ja asfalttia, tekonurmi saatiin vuosi sitten, kun perusteltiin pyyntö. Lisäksi parakkien viereen aletaan rakentaa liikuntahallia, joten autoralli päiväkodin läheisyydessä vain kiihtyy. Mielestäni nämä eivät ole turvallisia tiloja pienille lapsille pölyn, pakokaasun ja sisäilmaongelmien vuoksi."

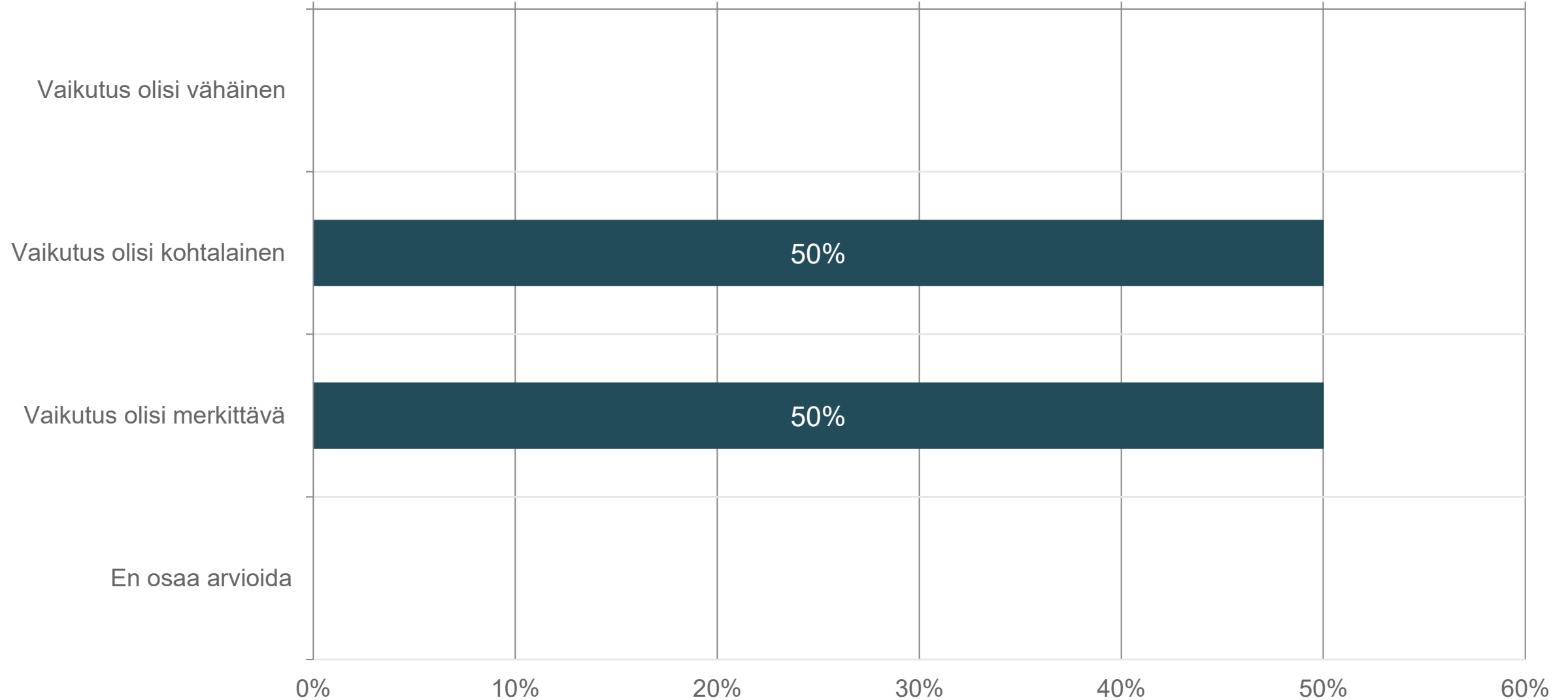
Lahti

***Muutosehdotus
Asemantaustan päiväkodista
luovutaan***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 4

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 4

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	0	0,0%
Vaikutus olisi kohtalainen	2	50,0%
Vaikutus olisi merkittävä	2	50,0%
En osaa arvioida	0	0,0%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Hennalan uutta päiväkotia rakentaessa tulisi huomioida Asemantaustan eli tukea tarvitsevien lasten tarpeet, kun suunnitellaan uusi päiväkotikoti. Miten esteettömyys, miten huomioidaan mahdollisten apuvälineiden käyttö ja säilytys jne.
- Asemantaustan päiväkotikoti on ollut sijainniltaan hyvällä paikalla, mutta varmasti alueen lapsiluku vähenee.
- Asemantaustan päiväkotikoti on erikoistunut erityisvarhaiskasvatukseen. Miten taataan jatkossa erityisvarhaiskasvatuksen osaaminen? Tulee muihin päiväkoteihin lisää pienryhmiä? Asemantaustassa on hoidettu keskitetysti ne lapset joita ei ole voitu terveydellisistä syistä sijoittaa muihin päiväkoteihin. Voitaisiko tämä huomioida esim. uuden Hennalan päiväkodin rakentamisessa?

Lahti

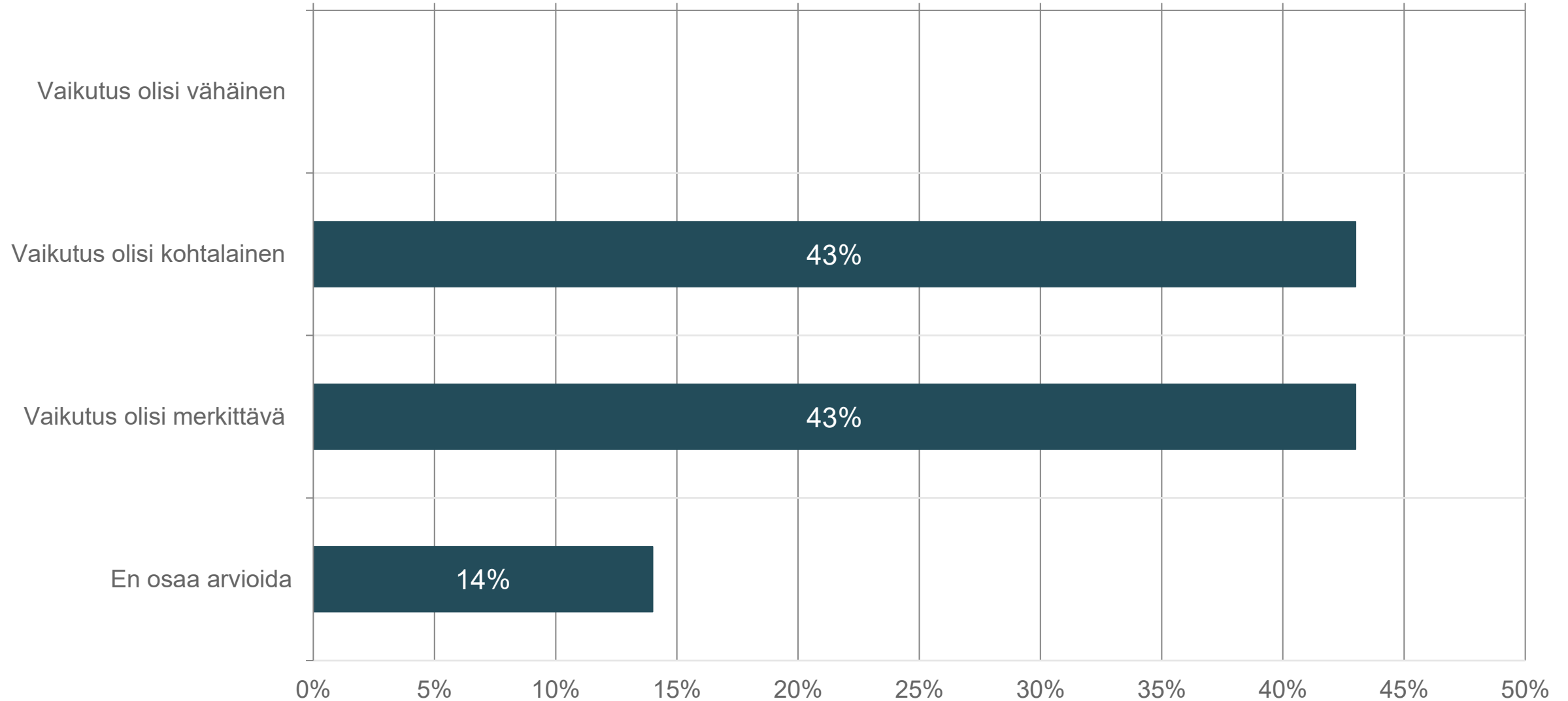
Muutosehdotus

***Kanervan päiväkodista
luovutaan 2030-luvulla***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 7

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 7

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	0	0,0%
Vaikutus olisi kohtalainen	3	42,8%
Vaikutus olisi merkittävä	3	42,9%
En osaa arvioida	1	14,3%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Kanervan päiväkotitoimitus toteuttaa esimerkiksi Vihreä Lippu ja Salpausselkä Geopark -toimintaa kasvattaen lapsista kestävästä tulevaisuudesta osaajia. Päiväkodin sijainti viheralueiden vieressä on niin hyvä, että mielestäni se kannattaisi ehdottomasti korjata ja jatkaa päiväkodin tekemää upeaa työtä.
- Kanervan pk, Kanervikon sairaalakoulun ja Kasakkamäen koulun toimintojen yhdistäminen olisi kannatettavaa. Palvelut olisi tärkeä saada jäämään lähelle nykyisiä alueita. Toisaalta hallinnollinen yhdistäminen toisi säästöä.
- Tehostetun ja erityistuen lapset tarvitsevat pieniä ja rauhallisia tiloja arjen sujumisen varmistamiseksi. Tiloihin kuuluu sekä piha-alueet että rakennus. Tulevissa ratkaisuissa pitäisi ottaa huomioon mahdollisuus tilojen eriyttämiseen pienimmiksi ja riittävä henkilöstömäärä, jotta toimintaa voi pyörittää useammassa tilassa.
- Kanervan päiväkotitoimitus palvelee keskussairaalan työntekijöitä, joten minusta ei voida perustella alueen lapsiluvun vähenemisellä lakkautusta. Todella hyvä olla päiväkotitoimitus keskussairaalan työntekijöiden lapsille.
- Olisi hienoa jos Kanerva saisi jatkaa, koska olemme vihreä lippu päiväkotitoimitus ja Geopark päiväkotitoimitus. Mutta kannattavaa ei ole peruskorjata tätä taloa. Alueellisesti ei ehkä myöskään rakentaa tähän uutta, jos kaupunki jatkaa eskareiden sijoittamista koulujen yksiköihin. Toiveen joustavuutta siihen millä aikataululla ja millä tavalla vakituinen henkilökunta tullaan sijoittamaan työtehtäviin muihin päiväkotitoimituksiin.
- Päiväkotitoimitus rakennuksena alkaa varmasti olla tiensä päässä. Kuitenkin Kanervan päiväkodin sijainti lähellä Lahden parhaita liikunta- ja ympäristökasvatuksen oppimisympäristöjä (Salpausselkä Geopark) on mahdollistanut järjestää laadukasta luonnonläheistä varhaiskasvatustoimintaa, joka on ollut perheille merkittävä syy hakeutua Kanervaan. Tämän kaltaisen mahdollisuuden säilyminen jatkossakin mietityttää.
- Luovutaan tiloista heti kun mahdollista ilman asian sitomista tiettyyn vuoteen tai vuosikymmeneen. Ovatko alueen muut päiväkodit riittävät? Miten hoidetaan keskussairaalan henkilöstön lapset? sijoittuvatko enemmän asuinalueidensa päiväkoteihin? Lisääkö vuorohoidon tarvetta?

Lahti

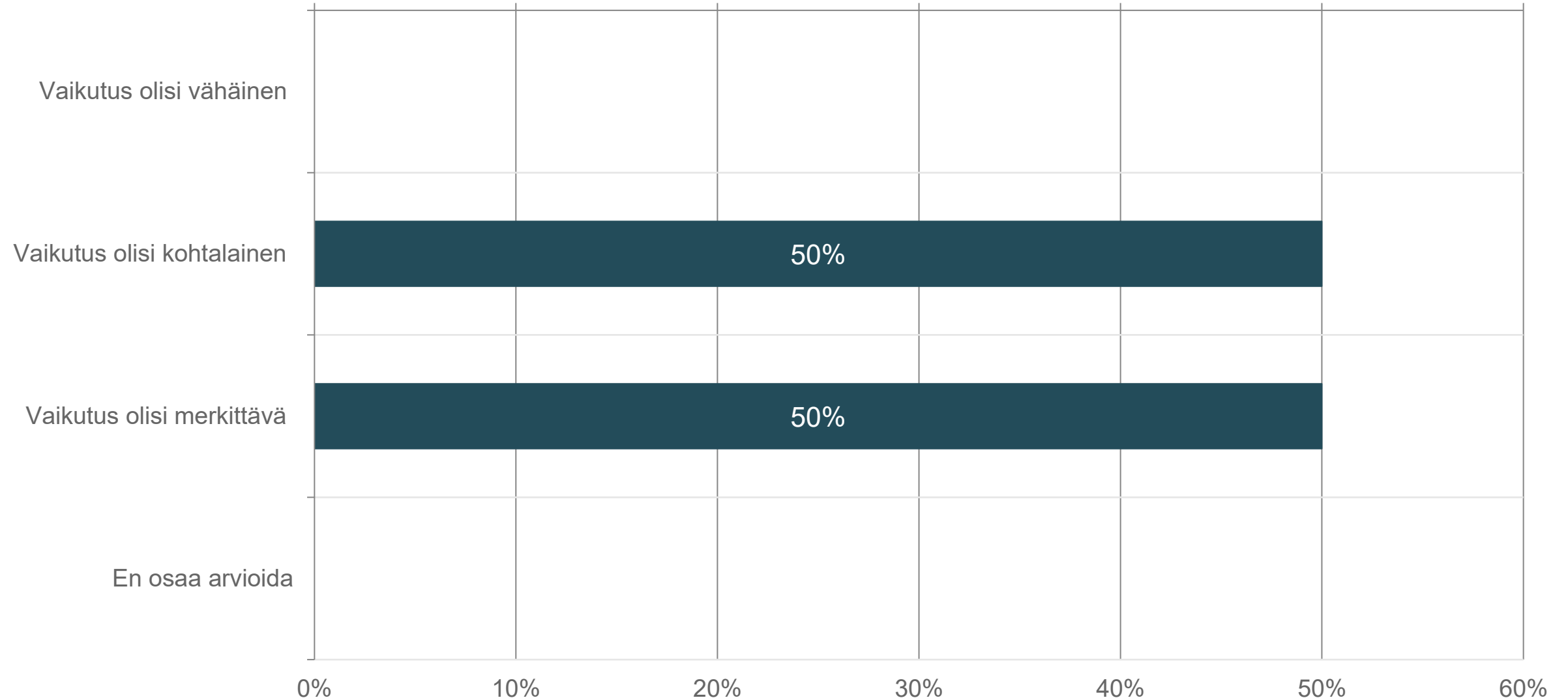
Muutosehdotus

***Kartanon koulun Kärriytien
toimipiste ja Erstan päiväkot
uudistetaan samanaikaisesti
peruskorjaten ja mahdollisesti
osittain uutta rakentaen***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 2

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 2

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	0	0,0%
Vaikutus olisi kohtalainen	1	50,0%
Vaikutus olisi merkittävä	1	50,0%
En osaa arvioida	0	0,0%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- "Toimenpide-ehdotus sisältää ajatuksen Kankaantien toimipisteen lopettamisesta. Tämä ei ole linjassa politiikkatavoitteiden kanssa sijoittaa lasten ja nuorten palvelut lähelle arkea ja tukea lasten itsenäistä liikkumista. Toimenpide on ristiriidassa politiikkatavoite 2:n kanssa. Alakoulun tulisi sijoittua lähelle arkea. Ristiriita myös valtuuston hyväksymän Lahden kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman kanssa (toimenpiteet nro 1 ja 10)." YLEISKAAVAN TIIMI

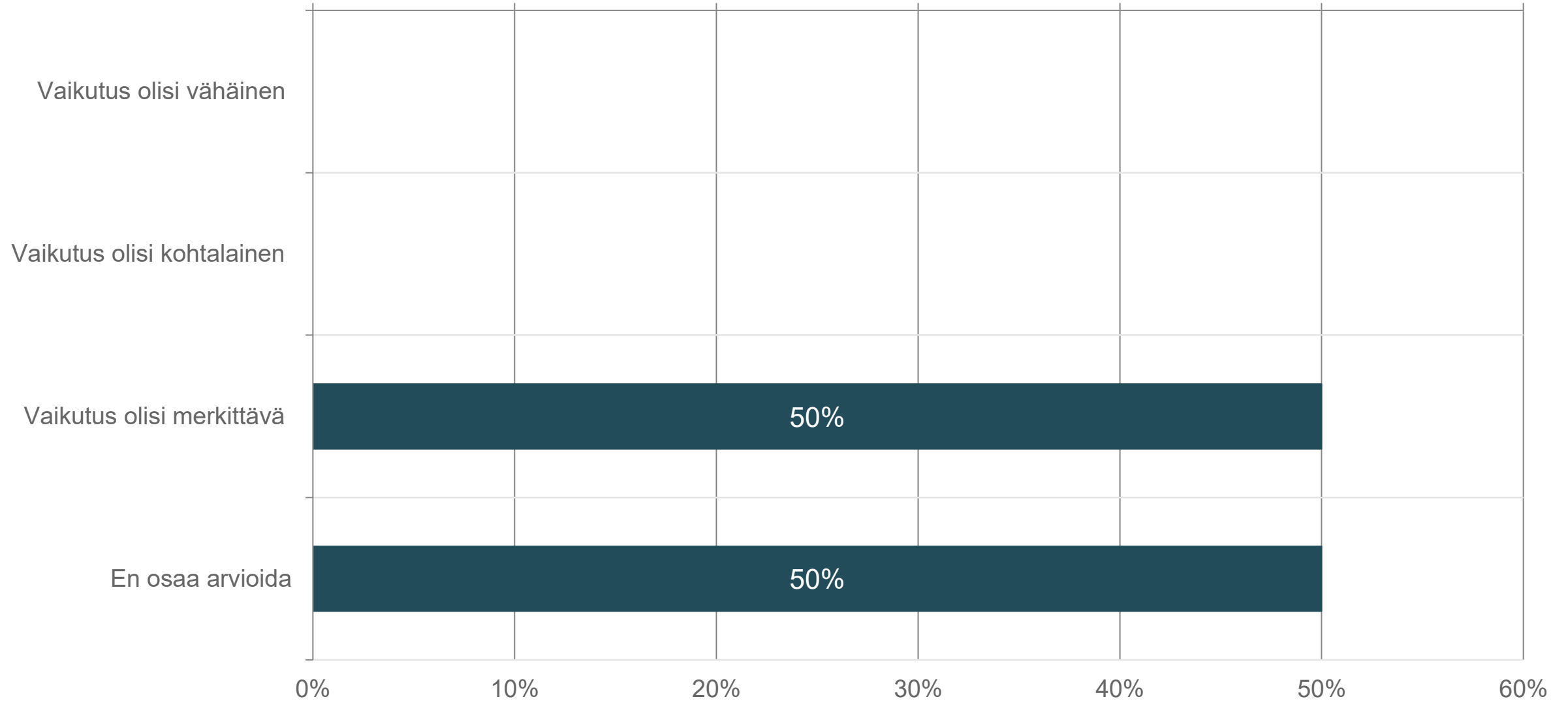
Lahti

***Muutosehdotus
Kanervikon erityiskoulu
sijoitetaan keskussairaalan
läheisyyteen 2030-luvun alussa***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 2

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 2

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	0	0,0%
Vaikutus olisi kohtalainen	0	0,0%
Vaikutus olisi merkittävä	1	50,0%
En osaa arvioida	1	50,0%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Kanervan pk, Kanervikon sairaalakoulun ja Kasakkamäen koulun toimintojen yhdistäminen olisi kannatettavaa. Palvelut olisi tärkeä saada jäämään lähelle nykyisiä alueita. Toisaalta hallinnollinen yhdistäminen toisi säästöä.
- Kaikkien osapuolien kuuleminen.

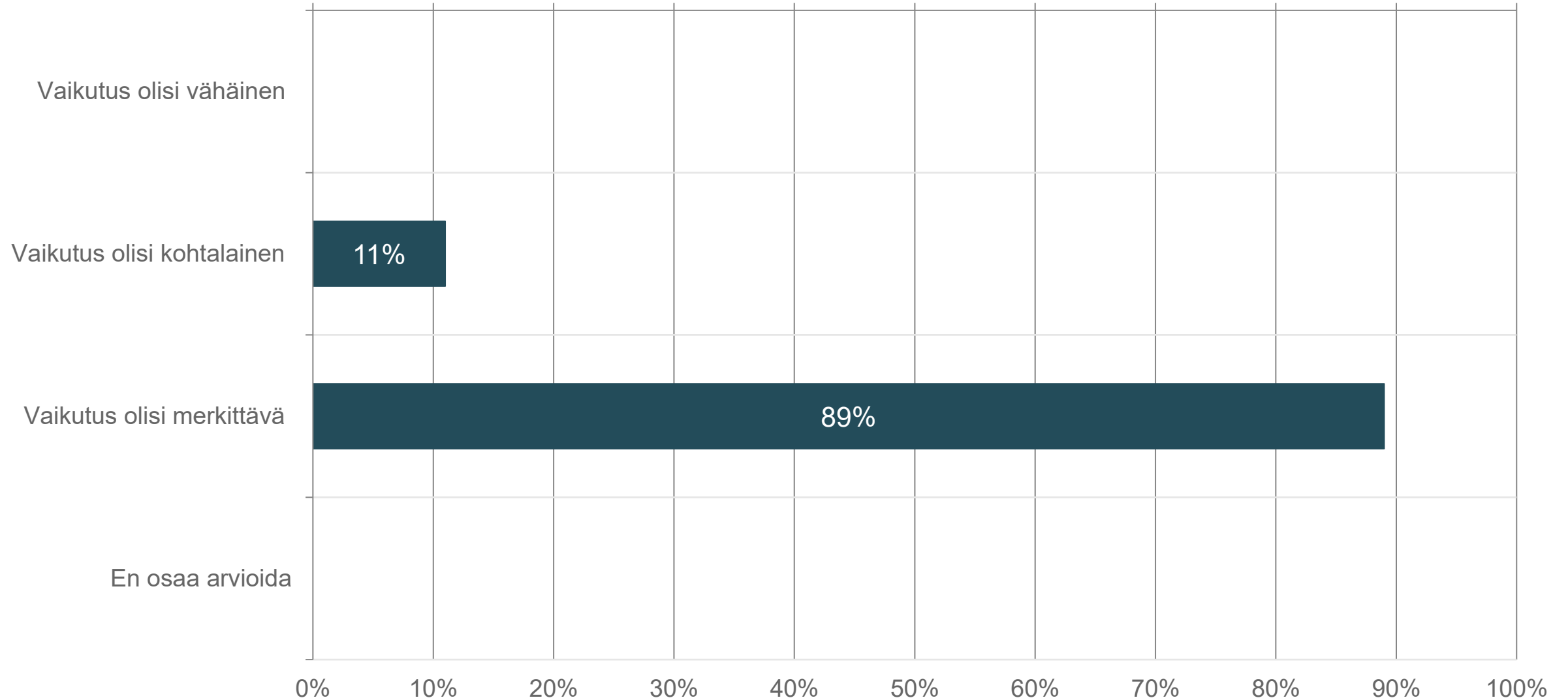
Lahti

***Muutosehdotus
Kasakkamäen peruskoulu
yhdistetään Kärpäsen
peruskouluun***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 9

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 9

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	0	0,0%
Vaikutus olisi kohtalainen	1	11,1%
Vaikutus olisi merkittävä	8	88,9%
En osaa arvioida	0	0,0%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- "Kasakkamäen peruskoulun ja esiopetuksen oppilaiden sijoittaminen kahteen eri kohteeseen väistötiloihin ennen lopullista sijoittamista Kärpäsens kouluun. Toimenpide on ristiriidassa politiikkatavoite 2:n kanssa. Alakoulun tulisi sijoittua lähelle arkea. Ristiriita myös valtuuston hyväksymän Lahden kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelman kanssa (toimenpiteet nro 1 ja 10). Lisäksi yhtenäinen opintopolku ei toteudu." YLEISKAAVAN TIIMI
- Kasakkamäen koulun sijainti alueella on erityisen merkittävä alueen asukkaiden ja jatkossa asumisen kehittymisen kannalta. Mikäli alueelta viedään koulupalvelu pois, vaikuttaa se alueen vetovoimaan huomattavasti. Kasakkamäen koulusta nuorten lasten liikkuminen Kärpäsens ja Metsäkankaan kouluihin on todella haastavaa alueen mäkisen maastoon ja kärpänen - kasakkamäki puuttuvan julkisen liikenteenkin vuoksi. Alueen koulu on tärkeä tuki kehittyvälle yhteisölle, kantava voima alueella, jotta lapsiperheitä saadaan alueella sijaitseviin perheasuntoihin. Alueella on kohtuuhintaista vuokra-asumista, josta koko ajan on yhä enemmän kysyntää hintatason ja tukien muutosten vuoksi ja sen lisäksi alueella on omistusasumista, joka tukee alueen monipuolisuutta asukasrakenteeltaan. Mikäli lapsiperheille ei ole alueella koulupalveluita, on riskinä myös päivähoidon tarpeen väheneminen ja sitä kautta Riihelän päiväkodin toimintakin supistuisi pikku hiljaa.
- "- Kärpäsens koulun luokkatilat eivät riitä Kasakkamäen koulun 3.-6. luokan oppilaille- Kärpäsens koulun ulkoilupihat, liikuntatilat eikä ruokalatilat riitä kasakkamäen koulun 3.-6 -luokkien oppilaille- Kärpäsens koulun henkilökunnan taukotilat eivät riitä Kasakkamäen koulun henkilöstölle"
- "Molemmat koulut Kärpänen ja Kasakkamäki ovat kunnoltaa huonossa tilassa. Koulujen opetuksen yhdistäminen samoihin tiloihin vaatii oppilasmäärän rajua vähenemistä alueella. Kärpäsens koulun kuntotutkimusten tultua, tilojen korjauksessa pitäisi ottaa huomioon oppilasmäärän mahdollinen nousu 150 oppilaalla. Tilat palvelevat 650 oppilasta, mutta eivät sovellu suuremman oppilasmäärän oppimistiloiksi. Myöskään ruokailutilat ja liikuntatilat eivät riitä isommalle oppilasmäärälle. Palveluiden toimivuus, arjen sujuvuus ja laadukas perusopetus vaarantuvat, mikäli suunnitelma toteutetaan tällaisenaan. Kanervan pk, Kanervikon sairaalakoulun ja Kasakkamäen koulun toimintojen yhdistäminen olisi kannatettavaa. Palvelut olisi tärkeä saada jäämään lähelle nykyisiä alueita. Toisaalta hallinnollinen yhdistäminen toisi säästöä."

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Kasakkamäestä on kivinen tie lapsille mennä Kärpäseen, joten toivoisin Kasakkamäessä jatkuvan koulun. Voisiko Kärpäsen koulun ajaa alas? Yläkoululaiset siirtyisivät Salpausselän koululle. Alakoululaisia riittäisi silloin Jalkarantaan ja Kasakkamäkeen. Tietenkin myös heille tulisi kivinen tie.
- "Kärpäsen koulussa on ollut paljon sisäilmaongelmia. Monet opettajat eivät pysty työskentelemään läheskään kaikissa koulun tiloissa. Koulutilat ovat ahtaat etenkin ruokalan ja sisäliikuntatilojen osalta. Nämä kaikki pitäisi ehdottomasti saada kuntoon ennen kuin Kärpäseen edes suunnitellaan lisäoppilaita. Tällä hetkellä Kärpäsen alakoulun oppialiden määrä on suurempi kuin kymmeneen edelliseen vuoteen. Jatkuvasti uutta porukkaa muuttaa Metsäkankaan aluelle edullisiin vuokra-asuntoihin. Väliaikaistilat Kasakkamäen koululle tulisi tehdä Kasakkamäen koululle. Jos liikuntasalia ei pystytä järkevästi korjaamaan, sinne voitaisiin tehdä kevyempi kuplahallin tyylinen liikuntatila, joka hyödyttäisi myös yhteistyökumppaneita (urheiluseurat). Kerhotoimintaa on kehitetty. On huolehdittava, että Kasakkamäen koulun oppilaat pysyivät myös osallistumaan kerhotoimintaan entisessä laajuudessaan. Kärpäsen kouluun pitäisi saada nykyisille iltapäiväkerholaisille asiallinen tila. Nyt sellaista ei ole."
- "Siirtymävaiheessa, ja myöhemminkin, voitaisiin Kärpäsen yläkoululaisia ohjata Salpausselän kouluun. Salppurissa on perinteisesti ollut 9-sarjainen koulu. Lukuvuodeksi 2026-27 koulusta vähennettiin yksi ryhmä, eli koulu on kutistumassa 8-sarjaiseksi. Kouluun mahtuu oppilaita lisää. Näin Kasakkamäen oppilaat mahtuisivat paremmin Kärpäsen kouluun."
- Kovin tulee pitkä matka pienille koululaisille kulkea jopa ala-Okeroisista Kärpäseen. Kasakkamäkeen ja Riihelään muuttaa paljon lapsiperheitä, joten turvallinen koulumatka on kyllä kyseenalaista. Kasakkamäen koulu tulisi säilyttää vaikka sitten väistötilaratkaisuna ainakin ykkös-kakkosille.

Lahti

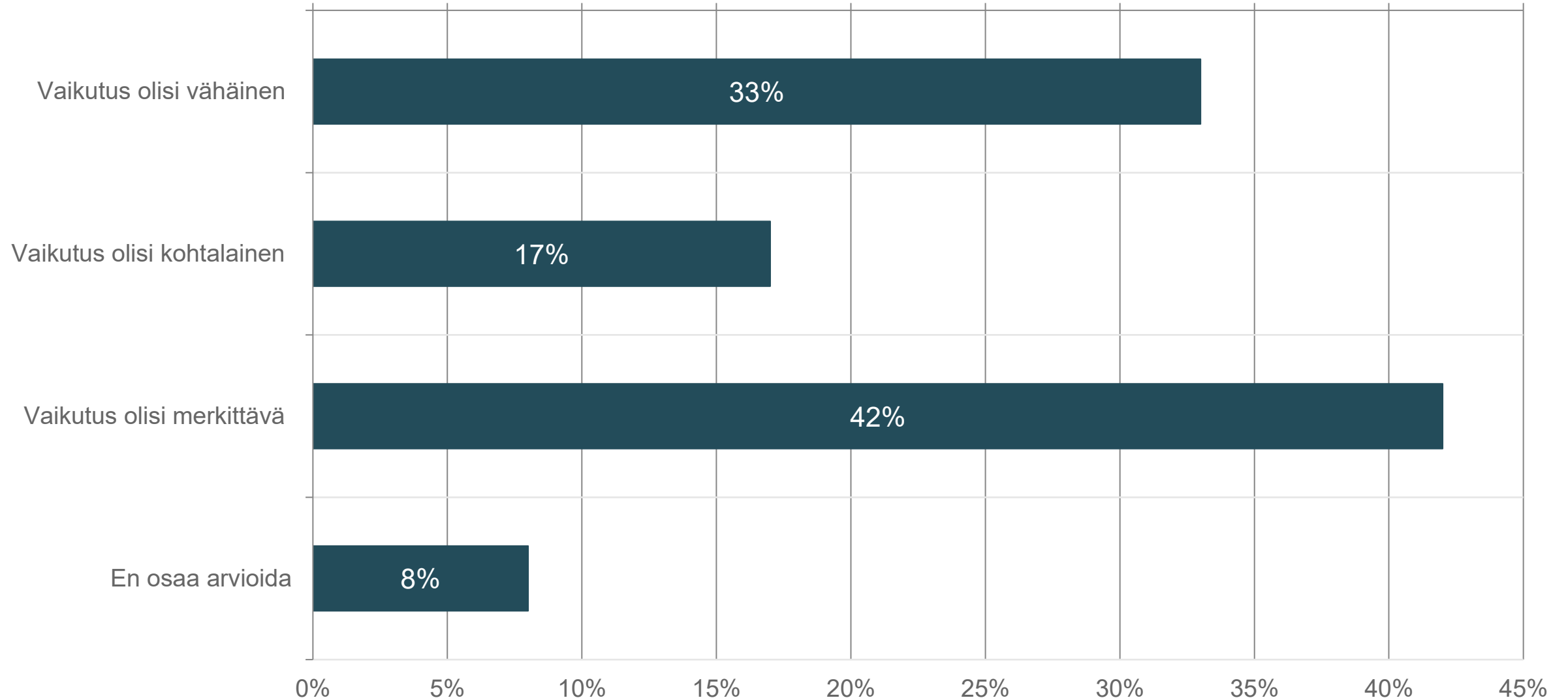
Muutosehdotus

***Lahden uimahalli suljetaan
vesiliikuntakeskuksen
valmistuessa***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 12

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 12

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	4	33,3%
Vaikutus olisi kohtalainen	2	16,7%
Vaikutus olisi merkittävä	5	41,7%
En osaa arvioida	1	8,3%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Vesiliikuntakeskus rakennetaan väärään paikkaan
- Lahden uimahalli on juuri remontoitu ja rahaa on palanut. Vesiliikuntakeskus ei voi sitä korvata. on hyvä olla pienempi uimahallivaihtoehto eri ryhmille: vanhukset, vammaiset, pienet koululaiset, uimaseurat yms. erityisryhmät. Kaikki eivät halua uida vesiliikuntakeskuksessa. Maauimala jo lakkautettiin, joka on turismin kannalta erittäin surkea päätös.
- Saksalan ja Lahden uimahallin vaikutus tulee olemaan merkittävä jos uuden rakennettavan uimahallin hinnat nousevat reilusti. Jos uuden uimahallin hinta tulee olemaan kylpylä hintaa en tule käyttämään palvelua. Siirryn pelkästään käyttämään Kivimaan uimahallia jos myös kivimaan hinnat nousee voin silloin siirtyä Hollolan uimahallin asiakkaaksi. rahallisesti ei ole kaupungille järkevää kunnostaa Saksalaa tai lahden uimahallia. Mutta pitkät matkat saattaa tulla jollekin ongelmaksi saapua uimaan jonka vuoksi jäljelle jäävän ja uuden uimahallin linja-auto yhteyksiä on tarkasteltava.
- Muutoksella on ainoastaan positiivisia vaikutuksia. Vesiliikunta/urheilukeskukseen tulee järjestää toimiva joukkoliikenne, ja toimivat tilat polkupyörien ja sähköskuuttien pysäköintiin. Kai myös parkkipaikkoja tarvitaan. Tyhjenevä vanha halli pitää remontoida muuhun käyttöön.
- "Kun tavoite on ettei vanhoja uimahalleja korjata, keskittyminen kokonaisuudessaan heikentää kuntoutus - ja omaehtoista uimahallien käyttöä matkojen pidentyessä. Pysäköinti tulee olemaan haasteellista ja kaupungin linjauksien mukainen viihtyisä(viher)ympäristö jää toteutumatta keskeisellä kohteella."
- Uimahallissa käydään pitkälle edistämässä omaa terveyttä ja esim. kuntoutumassa. Palveleeko vesiliikuntakeskus tätä tarvetta? Jos lippu uimahalliin maksaa 5-6 euroa, maksaako tavallinen kaupunkilainen 10-20 euroa vesiliikuntakeskuksen lipusta? Tällöin saavutettavuus kärsii, syrjäytyminen voi lisääntyä, ja terveysmenot kasvaa.
- Osa asukkaista ei halua/voi asioida isossa keskuksessa. Lisäksi epäilen että hinta nousee liian korkeaksi osalle.

Lahti

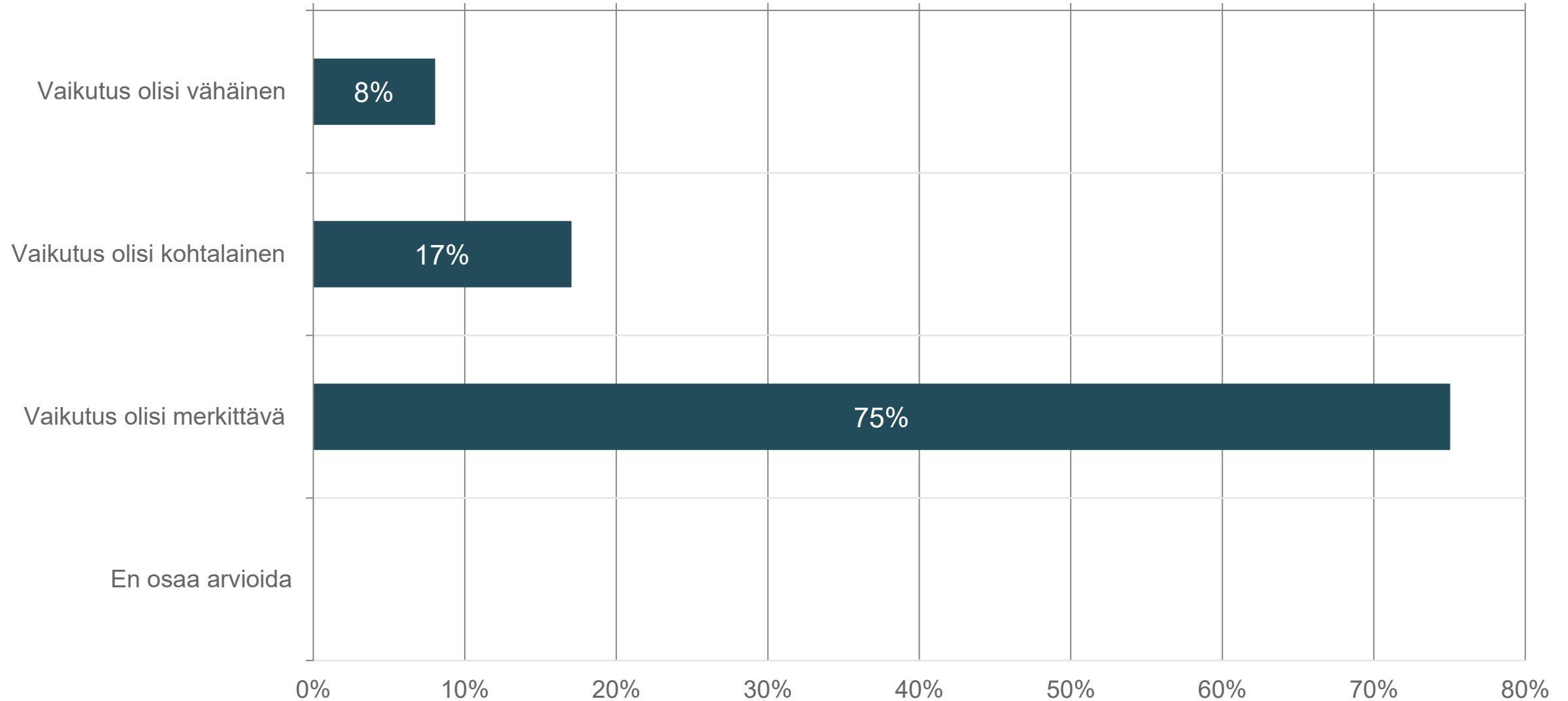
Muutosehdotus

***Saksalan uimahalli suljetaan
vesiliikuntakeskuksen
valmistuessa***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 12

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 12

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	1	8,3%
Vaikutus olisi kohtalainen	2	16,7%
Vaikutus olisi merkittävä	9	75,0%
En osaa arvioida	0	0,0%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Arjen sujuvuuden ja liikkumismahdollisuuksien saavutettavuuden näkökulmasta Saksalan uimahallin sulkeminen on Saksalan lähialueen, mutta myös koko eteläisen Lahden näkökulmasta palveluja heikentävä toimenpide. Saksalan uimahalli on helposti saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla, joka kävellen ja pyöräillen, uimahallin sijoituessa keskeisesti asuinalueelle. Liikkumismahdollisuuksien ja kansanterveyden kannalta tällaiset pienemmät uimahallit lähellä arkea ovat toimivampi ratkaisu kun iso, keskitetty yksikkö. YLEISKAAVAN TIIMI
- Vesiliikuntakeskus rakennetaan väärään paikkaan
- Uusi vesiliikuntakeskus sijaitsee hankalasti saavutettavissa julkisen liikenteen käyttäjillä, joten toivomus olisi, että Saksalassa säilytettäisiin uimahalli. Tuolla turvataan ikäihmisten kuntoa.
- Jos uuden uimahallin hinnat on kylpylä tasoa siirryn vain kivimaan uimahallin käyttäjäksi jos myös kivimaan hinta nousee siirryn Hollolan uimahallin käyttäjäksi. Kaupungin ei ehkä ole rahallisesti järkevää kunnostaa lahden ja Saksalan uimahallia. On syytä myös tarkastella millaisen linja-auto yhteydet on jäljellä jäävän ja uuden uimahallin osalta. Sillä pitkät matkat uimaan saattaa vaikuttaa niiden käyttöön.
- Saksalan / Launeen alueella tarvitaan lähiö uimahalli. Väestö ikääntyy ja he tarvitsevat oman mukavan pikkuhallin, joka on lähellä.
- Varsinkin seniorien, mutta myös kaikkien muiden tällä hetkellä Saksalan uimahallia käyttävien asiakkaiden matkustamisen sujuvoittamista uuteen vesiliikuntakeskukseen. Tarkoittaa, että vesiliikuntakeskuksen pitää olla helposti lähestyttävä sekä autolla että bussilla. Bussilippujen hintojen on oltava maltillisia, jotta Saksalasta ja lähialueilta matkustettaisiin uuteen vesiliikuntakeskukseen. Vesiliikuntakeskuksessa täytyy myös olla riittävästi vuoroja ja ratoja kaikille sekä täytyy myös huomioida eri-ikäisiä uimareita.
- "Jo nyt on haastavaa löytää lapsille ja nuorille koulupäivän aikana uintivuoroja. Kuitenkin uintiopetus on velvoittavaa ja myös yksi kaupungin kehittämishankkeista. Uusi halli ei tuo riittävästi lisää allastilaa, jos Lahden halli ja Saksala suljetaan. Lisäksi pukuhuoneissa tulee ahdasta, kun useita koululaisryhmiä kulkee edes takaisin. Saksalan hallia ei tule sulkea vaan mahdollistaa suurempi määrä koululaisuinteja halli auki pitämällä."
- Yhden uimakeskuksen varassa toimittaessa sen häiriötilanteessa/ vuosihuollon aikana yms ei ole varavaihtoehtoja järjestää toimintaa.
- Toimiiko vesiliikuntakeskus kuten uimahallit? Kohdentuvatko sen palvelut samoille henkilöille kuin uimahallien palvelut? Onko lipun hinnat samat? Huolena on, että liikuntaharrastusten mahdollisuus kaventuu ja huono-osaisuus lisääntyy.
- Saksala on monelle lähiliikuntapaikka sekä pieni ja turvalliseksi koettu ympäristö. Osalle asukkaista kulkeminen uuteen keskukseen voi olla haastavaa taloudellisesti. Lisäksi riskinä on, että vesiliikuntakeskuksen hinnat nousevat monelle liian korkeiksi.

Lahti

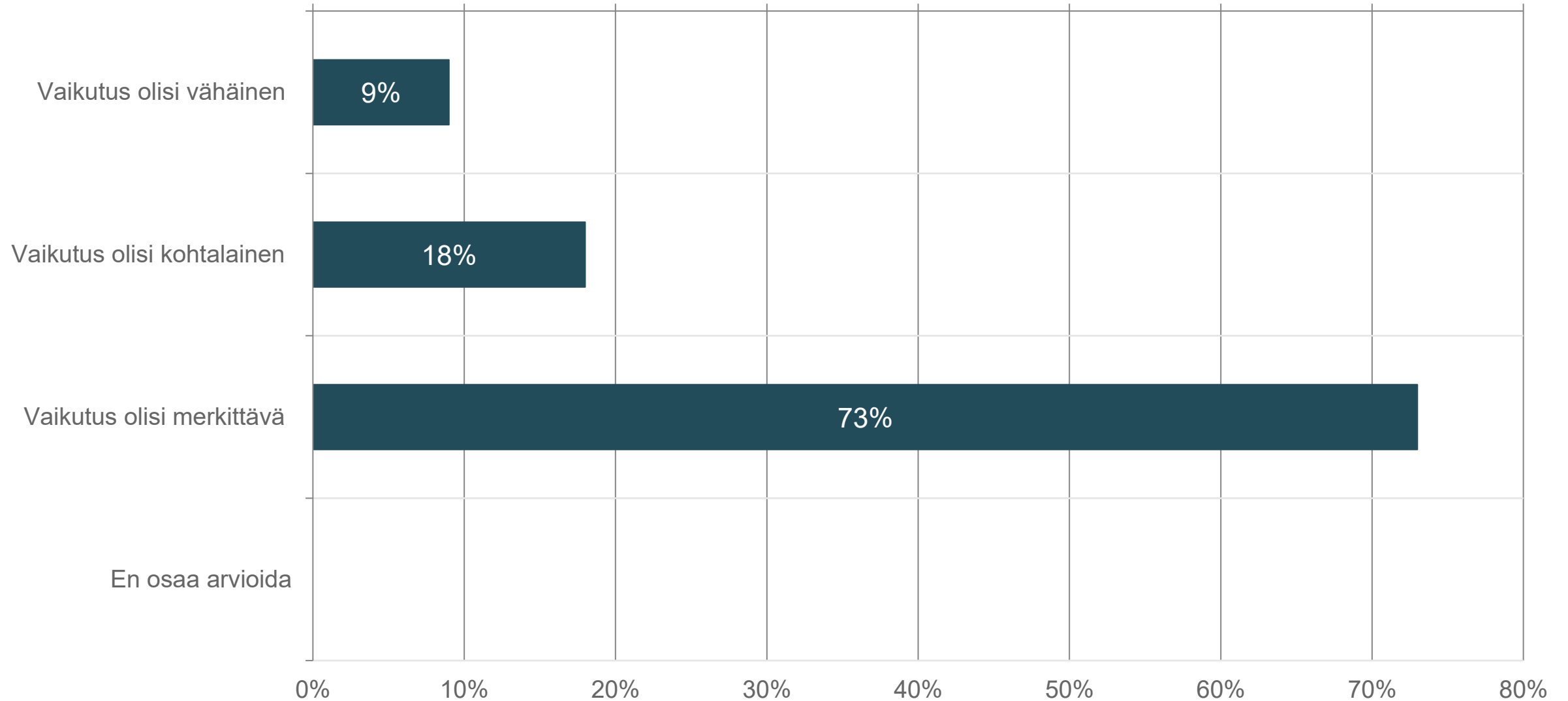
Muutosehdotus

***Keskitetään liikuntapaikkojen
hallinnointi liikuntapalveluille***

29.6.2026

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 11

Miten arvioit ehdotetun muutoksen vaikuttavan palveluiden toimivuuteen, arjen sujuvuuteen ja toiminnan järjestämiseen?

Vastaajien määrä: 11

	n	Prosentti
Vaikutus olisi vähäinen	1	9,1%
Vaikutus olisi kohtalainen	2	18,2%
Vaikutus olisi merkittävä	8	72,7%
En osaa arvioida	0	0,0%

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- "Liikuntapaikkojen hallinnointiin liittyvissä ratkaisuissa tulisi ottaa huomioon, että kyseessä on usein muutakin kuin pelkkä suorituspaikka. Ja samalla olisi tehtävä selkeä linjaus siitä, mitkä alueet/kohteet ovat liikuntapaikkoja. Skeittipaikat? Parkourpaikat? Ulkokuntosalit, myös ne joissa ei ole painopakallisia laitteita? Uimarannat? Maastoliikunta- ja luontopolut? Kuntoportaot? Pumptrackradat? Pyöräilyradat- tai reitit? Osassa tällaisia paikkoja on erikoisrakenteita tai pinnoitteita, joiden kunnossapidossa täytyy ottaa niiden ominaisuudet huomioon, ettei pilata ko. rakennetta huonolla tai tietämättömillä kunnossapitotoimilla. Liikuntapaikkojen kunnossapidossa tulee ottaa huomioon, että alueella täytyy huoltaa muutakin kuin pelkkä suorituspaikka. Esim. ympäröivät viheralueet ja mahdollinen pysäköintipaikka. Kokonaisuutta tarkastellessa tulisi määrittää mikä on tavoitteellinen palveluverkko kunkin lajin tai toiminnan osalta. Sama koskee leikkialueiden palveluverkon tarkastelua; mitkä kohteet ovat todella tarkoituksen mukaista poistaa, ja mikä on leikkialueiden palveluverkon tavoite? Palveluverkkotarkastelu ja sitä kautta syntyvän tavoitteellisen toimenpideohjelman kautta investointeja ja kunnossapidon resursseja pystyy ajoittamaan ja arvioimaan tarvetta."
- En käyttäisi aikaa ja resursseja palveluverkon karsimiseen, leikkipaikkojen poistaminen vie vähäisen asiantuntijaverkon aikaa. Toisaalta niiden kunnossapito ei vie kaupungin talouskokonaisuudessa paljoakaan euroja. Nostaisin ne Lahden vetovoimatekijäksi. Työssä on unohdettu tulevaisuuskuvan hahmottaminen. Olisiko paikallaan tarkastella eri toimintojen palvelutasoa ennen kuin se kasvaa kohtuuttoman laajaksi ja ollaan taas tilanteessa, jossa joudutaan karsimaan. Esim. skeittaus tai muut katulajit, ulkoliikuntakuntosalit jne. Tarkasteltaisiin mihin niitä jatkossa tehdään ja millä palvelutasolla. Vai halutaanko niissä säilyttää ns. poliittinen siltarumpumalli?
- "Selkeät linjaukset siitä, mitä katsotaan olevan liikuntapaikkoja (ovatko leikkipuistot sellaisia tai uimarannat jne.) Asiasta kokonaisuudessaan viestittäminen sisäisesti myös koko organisaatiolle, jotta tietää kehen olla yhteydessä tai kuka mistäkin vastaa."

Mitä olisi tärkeää huomioida tai järjestää, jotta ehdotettu muutos olisi mahdollisimman toimiva ja mahdolliset haitalliset vaikutukset jäisivät vähäisiksi tämän kohteen osalta? Voit halutessasi ottaa kantaa esimerkiksi siirtymävaiheeseen, lasten ja perheiden arkeen, henkilöstöön, tiloihin, kuljetuksiin tai resursointiin.

- Liikuntapalvelut tarvitsee tähän kokonaisuuteen lisäresursseja. Mielestäni toimikunnan perustelut tälle muutokselle ovat hyvät eikä minulla ole niihin lisättävää
- Tärkeä huomioida että liikuntatoimella on myös resurssia ja osaamista hoitaa ko. tehtävää. Kun tehtävä keskitetään niin myös tiedonhallinnan pitää keskittyä. Liikuntapaikat ovat mittava omaisuuserä ja näinmuodoin tiedonhallintaan ja tietovirtoihin pitää kiinnittää huomiota, tiedot omaisuudesta pitää olla ajantasalla ja tietovirran kaupungin sisällä juohevaa.
- Hallinnoinnin siirto edellyttää liikuntapalveluille osaavan henkilöstö lisäämistä/toimijan kilpailuttamista hankintaosaamista. Kaupunkitekniikan määrärahat on suotavaa käyttää muiden yleisten alueiden kunnossapitoon, jossa on havaittavissa selkeä romahdus mm. leikkialueiden ja kaupunkipuiden osalta.
- Järkevä uudistus, eri liikuntapaikkojen vastuutahon löytäminen on tähän mennessä ollut haastavaa viranhaltijallekin, ja sitä se on varmasti ollut myös asukkaille.

Lahti

Selvityskohde

***Tutkitaan mahdollisuudet
sijoittaa yläkoulu ja nuorisotila
Rakokiveen***

29.6.2026

Mitä asioita selvitykseen tulisi mielestäsi sisällyttää tai huomioida jatkovalmistelussa? (Esim. vaikutukset, riskit, vaihtoehdot, toteutettavuus, tarvittava tieto)

- "Yläkoulun säilyminen Nastolassa on kaupunkilaisten yhdenvertaisuuden ja alueellisen tasapuolisuuden näkökulmasta ensi sijaisen tärkeää. Rakokiven alueelta on vaikeaa löytää riittävän kokoista tonttia yläkoulun sijoittamiselle. Nastolan nauhataajaman tasapuolisen kehittämisen ja elinvoimaisuuden näkökulmasta tulisi yläkoulun sijoittamista tarkastella myös Nastolan kirkonkylään siellä vapautuvien kiinteistöjen alueelle. Nuorisotilojen sijoittuminen samaan kiinteistöön ei ole välttämätöntä ottaen huomioon nauhataajaman haasteellinen yhdyskuntarakenne."
- "Rakokiven peruskoulu ja Loisto tulee olemaan jo Kirkonkylän koulun yhdistymisen myötä pullollaan, joten samaan rakennukseen ei voi silloista määrää siirtää. Oppilaita ei saa liian paljon pakata rakennukseen tai rakennusta tulee laajentaa ja tarjota kaikenikäisille oppijoille tilaa oppia ja temmeltää (piha). Rakokieven vetovoiman vahvistaminen on todella hyvä juttu, sillä alueelta/ nykyisen peruskoulun lähellä on paljon hyvää, rakokiven keskusta, urheilukeskus jne. ja lisäksi terveysasemaa on myös lähettyville suunniteltu."
- Hienoa, jos Nastolaan rakennetaan pysyvä ja toimiva ratkaisu.
- Koulu on jo nyt valtavan suuri. Jos rakennuksen sijoitetaan lisää lapsia ja nuoria, onko suuri massa enää hallittavissa ja kaikille turvallista.
- Uuden tilavan monitoimitalon hyödyntäminen on onnistunut ehdotus. Sen ulkotilojen riittävyys ja kestävyys ennakoitua suurille ryhmille voi olla haaste taukojen/tuntien rytmittämiseksi. Pihan ja välineiden käyttöaste nousee, eli uusimistarve tihenee, mutta kokonaisuudessa saavutetaan säästö. JOS toiminnot tulevat ulos tontilta, on lisäpihaksi vuokrattavan yleisen virkistysalueen kunnossapito kustannuksineen ohjattava ammattimaiselle käyttäjälle eli sivistystoimialalle.

Mitä asioita selvitykseen tulisi mielestäsi sisällyttää tai huomioida jatkovalmistelussa? (Esim. vaikutukset, riskit, vaihtoehdot, toteutettavuus, tarvittava tieto)

- "Yläkoulun ja nuorisotilan sijoittamista Nastolan kirkonkylään tulee ehdottomasti tutkia rinnakkain Rakokiven vaihtoehdon kanssa. Yläkoulun + nuorisotilan sijoittamista kirkonkylään puoltavat seuraavat seikat:1) Kirkonkylän alueella paljon vailla käyttöä olevia julkisten palvelujen tontteja, parhaimpana lakkautettavan Kirkonkylän koulun tontti. Tontilla sijaitsee myös vasta kunnostettu kirkonkylän lähiliikuntapaikka, joka on meneillään olevan kirkonkylän karttakyselyn mukaan alueen asukkaille tärkeä, ja koulutoiminnan säilyminen edistäisi myös lähiliikuntapaikan säilymistä.1b) Käänteisesti Rakokivessä on yläkoululle + nuorisotilalle heikosti sopivia rakennuspaikkoja: nähdäkseni Nastopolin tontti on ainoa vaihtoehto, vaikka sekin hiukan pieni, ja uuden yläkoulun toteutus vanhan paikalle johtaa rakennusvaiheessa hankaliin väistötilajärjestelyihin.2) Kirkonkylän sijainti on loistavan keskeinen Nastolan nauhataajamassa: Nastolan ainoan yläkoulun tulisi sijaita tasapuolisen keskeisesti Erstasta, Villähteeltä, Kirkonkylältä, Rakokivestä ja Udestakylästä saapuvia oppilaita ajatellen. Aikaisemmin tämä on toteutunut yläkoulun toimiessa Kukkasen koululla.3) Kirkonkylän elinvoiman kannalta koulutoiminnan säilyminen kirkonkylällä on erittäin oleellista. Vanhana kuntakeskuksena julkisten palvelujen säilyminen alueella tulisi priorisoida korkealle. Uskon, että Kirkonkylän vetovoiman heikkeneminen lapsiperheiden silmissä johtaa ennen pitkää alueen näivettymiseen ja huono-osaistumiseen.Nähdäkseni Nastolan kaikkien julkisten ja kaupallisten palveluiden keskittämistä Rakokiveen ei tule suosia, vaan Nastolalle ominaista nauhataajama-rakennetta tulee ylläpitää ja vahvistaa niin Erstan, Villähteen, Kirkonkylän kuin Uudenkylänkin osalta. Nastolan nauhataajama-rakennetta - tai pikemminkin kylien sarjaa - on tutkittu hyvin arkkitehti Panu Heinosen diplomityössä vuodelta 2011.4) Kirkonkylän todennetut arvot maakunnallisesti arvokkaana rakennettuna kulttuuriympäristönä käsittävät myös alueen koulurakentamisen: MARY 2 -selvityksen mukaan v. 1887 vanha kansakoulu sekä nykyinen v. 1956 rakennettu kirkonkylän koulu antavat havainnollisen kuvan koulurakentamisen kehityksestä. Uusi, mahdollisesti v. 1956 kouluun liittyvä nykyaikainen yläkoulurakennus jatkaisi koulurakentamisen kehittymisen ilmentymistä rikkaalla tavalla. Lahdessa on toteutettu hienoja uuden monitoimitalon ja vanhan 1950-l. koulurakennuksen yhdistelmiä esim. Kivimaalla ja Myllypohjassa.Kaupunkisuunnitteluun tarvittaisiin pikaisesti tieto siitä, edetäänkö yläkoulun + nuorisotilan sijoittamistarkastelussa vain Rakokiven vaihtoehdon kanssa, vai onko myös kirkonkylä vakavasti tarkasteltava vaihtoehto. Kirkonkylän osalta on meneillään kaavarunkotyö, joka kerää lähtötietoja ja ohjeistaa alueen tulevaa asemakaavoitusta, joka on aikataulutettu alkamaan viimeistään vuonna 2028. Mikäli kaikki julkisten palvelujen alueet kaavoitetaan tässä yhteydessä muuhun käyttöön, ei yläkoulua tulla saamaan kirkonkylän alueelle, vaikka myöhemmin niin haluttaisiinkin.Yleisesti uuden yläkoulun toteuttaminen Nastolaan vaikuttaa järkevältä, ja yläkoulun ja nuorisotilan sijoittaminen saman katon alle on hyvä lähtökohta."

Lahti

Selvityskohde

***Tutkitaan mahdollisuudet
sijoittaa Palvelutori vuoden
2029 jälkeen
kaupunkikonsernin tiloihin***

29.6.2026

Mitä asioita selvitykseen tulisi mielestäsi sisällyttää tai huomioida jatkovalmistelussa? (Esim. vaikutukset, riskit, vaihtoehdot, toteutettavuus, tarvittava tieto)

- "Palvelutori on asiakkaille helppo tulla ja saman katon alta löytyy paljon. Riskinä, ettei Palvelutori olisi uusissa tiloissa niin helposti tavoitettava. Palvelutorin sisäilma on terve verrattuna Aleksanterinkatu 24 B sisäilmaongelmiin.
- Tarkastelussa tulee ottaa huomioon Palvelutorin saavutettavuus. Nykyinen sijainti on hyvä saavutettavuuden vuoksi ja paikassa on jo valmiiksi ihmisvirrat, jonka vuoksi poikkeaminen Palvelutorille on luontevaa. YLEISKAAVAN TIIMI
- "Palvelutori on keskeinen kuntalaisten kohtaamis- ja asiointipaikka, sen saavutettavuus on tällä hetkellä mitä parhain. Mikäli saavutettavuudesta tingitään, on sillä suoraan vaikutusta palveluidenkin saavutettavuuteen ja kuntalaisten kykyyn löytää palveluita monikanavaisesti.- Keskeinen sijainti, monipuolinen palvelutarjonta ja monikäyttöiset tilat tulisi hyödyntää entistä paremmin ja siihen toivoisimme kaupungin tukea mahdollistajana, jotta saisimme resurssia työn tueksi, mitä kaikkea toiminnan kehittämistä voidaan tehdä palvelutorilla. Viime vuosina on palvelutorin kaupungin organisaatiossa resurssia vain vähennettyä, työn arvoa, mitä palvelutori parhaimmillaan on, ei ole nähty johdon tasolla. Palvelutori tarvitsee kantavaa voimaa, organisaation joka tukee palvelutorin toimintaa. Ilman koordinoitua yhteistoimintaa alustalla ei onnistuisi taloudellisesti tehokkaalla ja laadukkaalla tavalla. Lahden Palvelutori on valtakunnallisestikin merkittävä, esimerkki muille alueille, miten voidaan toteuttaa toimintaa yhteisellä alustalla yli organisaatiorajojen. Lahden tulisi olla ylpeä siitä. Supistamisen sijaan, tulisi miettiä miten kaupunki voisi hyödyntää alustaa yhä paremmin, miten saada ""maksavia"" toimijoita houkuteltua mukaan yhteiselle alustalle. Mikäli palvelutoria ei olisi kauppakeskuksessa, saisimme nähdä melko tyhjän, nuutuvan kauppakeskuksen keskeisellä sijainnilla keskustassa, tämäkin lienee Lahden imagolle hieman huono asia."
- "Millaisia toimintoja halutaan Palvelutori-konseptiin jatkossa sisällyttää, se vaikuttaa tilatarpeisiin ja sijainnin optimaalisuuteen. Voisiko Palvelutori toimia käytännössä useassa eri sijainnissa, vaikka kaupungintalolla, Fellmanniassa ja pääkirjastossa? Voisiko Palvelutorin maksutonta tilavarausmallia yhdistyksille ym. laajentaa koskemaan kaikkia kaupungin omia kiinteistöjä eli ei tarvittaisi erillisiä tiloja sitä varten? Kuinka paljon ja millaisissa asioissa on käyntiasiointia?"

Mitä asioita selvitykseen tulisi mielestäsi sisällyttää tai huomioida jatkovalmistelussa? (Esim. vaikutukset, riskit, vaihtoehdot, toteutettavuus, tarvittava tieto)

- "Esteettömyys ja saavutettavuus. Palvelutorin nykyinen sijainti on todella hyvä ja saapuminen helppoa. Harjun koulun hyödyntäminen, historiallinen rakennus avoimeksi kaupunkilaisille ja tiloja kaupunkilaisten käyttöön. Kiinnostavaa kaupunkitilaa. Esteettömyys ja saavutettavuus haastavat (maasto, bussilinjat, vanha rakennus). Tarvetta erilaisille liikunta- ja kokoontumistiloille on."
- Järjestöt alkavat olla suhteellisen suuressa ahdingossa tällä hetkellä eikä ahdinko näytä helpottavat. Olisi tärkeää säilyttää yhdistysten tai asukkaiden mahdollisuus maksuttomien tilojen käyttöön niin kuin Palvelutorilla nyt on.
- Miksi Palvelutorin tulee sijaita kalliissa vuokratilassa, kun on tarjolla kaupungin omia tiloja. Palvelu tulee olla kuitenkin bussiyhteyksien varrella helposti saavutettavissa.
- Palvelujen saavutettavuus, tilojen kustannukset ja käyttöaste.
- Palvelutori on nykyisellään helposti 'tavallisten asukkaiden ' löydettävissä ja käytettävissä muun asioinnin kanssa samoissa sisätiloissa. Eriyttäminen voi nostaa kynnystä astua toimitiloihin sisään. Kirjaston, teatterin aulan tai Fellmannian kaltainen puolijulkinen tila vaikuttaisi kutsuvalta.
- Onko oikeasti tarvetta palvelulle klo 16 tai klo 17 jälkeen? Kartoitetaan tarve. tehdään asiakkaille kysely paikan sijoittumisesta. Trio on keskeinen, mutta säästö voisi olla merkittävä jos palvelu olisi toisaalla.
- Missä nämä kaupunkikonsernin tilat ovat tarkalleen? Kuten tekstissä mainitaan, on nykyinen palvelutori keskeisellä paikalla ja siellä voi asioida helposti muiden asiointien lomassa. Jos palvelutori siirtyy, on olemassa todella iso riski, että asiakkaat eivät enää löydä sinne yhtä helposti.
- Hyvä idea säästää kustannuksissa ja siirtyä edullisempiin tiloihin. Riittävää, että palvelutori säilyy keskustan alueella.

Lahti

Muut kommentit

29.6.2026

Onko palveluverkkoon tai kyselyssä esitettyihin muutosehdotuksiin liittyen jokin yleisempi näkökulma, riski tai kehittämis ehdotus, joka olisi mielestäsi tärkeää huomioida jatkovalmistelussa tai toimeenpanossa?

- Toivon, että Palvelutorin ja Työllisyyspalveluiden sijoittamisessa mietitään ensi sijaisesti sisäilman laatua ja siten työntekijöiden terveyttä. Siksi toivonkin, että Palvelutori säilyy Triossa.
- Vastaukset on koottu yhteistyössä yleiskaavoituksen tiimissä. MERKITTY VASTAUKSIIN ORANSSILLA
- Tiedolla johtaminen on tätä päivää, joten kannattaa tarkistella ajantasaista tilastoa, paljonko palvelutori tavoittaa kuntalaisia nykyisellä toiminnallaan ja mikäli haluamme kasvattaa saavutettavuutta ja hyötyä niin panostetaan nykyisen kehittämiseen ja jalostamiseen, eikä alasajoon.
- Oppilasmäärän vähentyessä oppilaiden koulumatkat saattavat kasvaa, vaikka pyrittäisiin pitämään koulumatkat kohtuullisina. LSL olisi tärkeää ottaa ajoissa mukaan suunnitteluun, jotta joukkoliikenne pystyy myös osallistumaan ja vastaamaan palveluntarpeeseen ja tukemaan turvallisen koulumatkan toteutumista mahdollisimman monelle.
- Palveluiden, esim. liikuntapaikkojen (sisältäen myös matalan kynnyksen liikuntakohteet), leikkialueiden, uimarantojen ja -paikkojen, polkujen ja tulipaikkojen palveluverkkotarkastelut ja toteuttamisohjelmat. Näiden kautta pystyy hahmottamaan kokonaisuutta ja arvioimaan myös tulevien vuosien investointeja sekä resurssointia käyttötalouteen ts. kunnossapitoon.
- "Päiväkotiverkkoa on supistettava lapsimäärän vähenemisen vuoksi. Toisaalta huomioitava että jos yksityiset päiväkodit lopettavat toimintaansa sieltä siirtyy kunnallisiin päiväkoteihin lapsia. Avoin varhaiskasvatus lopetettava tai siirrettävä jonkun kolmannen sektorin hoidettavaksi. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä siirretään toisiin yksikköihin jos jossain yksikössä ei ole riittävästi lapsia. Osassa on jo tällainen tilanne ja osa päiväkoteja on tosi täynnä lapsia ja kaikki halukkaat eivät mahdu vaan saavat paikan muualta. Jos säästöjä pitää löytää lisää niin kaikki ei-lakisääteinen toiminta käytävä läpi ""tiheällä kammalla."" Koskee myös kaupungin henkilöstöä."
- -
- Mitä tehdään vanhoille käytöstä poistettaville rakennuksille? Ei ole ekologista eikä ympäristökaupungin arvojen mukaista vain purkaa rakennuksia

Onko palveluverkkoon tai kyselyssä esitettyihin muutosehdotuksiin liittyen jokin yleisempi näkökulma, riski tai kehittämisehdotus, joka olisi mielestäsi tärkeää huomioida jatkovalmistelussa tai toimeenpanossa?

- Olisi tärkeää, että mitä tehdäänkin, niin olisi tarkempi aikataulu, jolloin voitaisiin ennakoidusti huomioida, miten lapsia sijoitetaan päiväkoteihin, joista ollaan luopumassa. Minne sijoitetaan tuen tarvetta tarvitsevat lapset tulevaisuudessa. Miten Länsiharjun eskareiden tilat vaikuttavat tulevana vuosina lasten koulupolkuun.
- "Ehdotukset perustuvat ikärakenteen ja käyttöiän lisäksi myös tarpeeseen hillitä menoja. Miten valittavien toimenpiteiden toteutuvia seurataan? Esimerkiksi, miten lasketaan nykyiset menot? Miten verrataan menoja nyt ja 5 ja 10 vuoden päästä? Tällä hetkellä puhutaan paljon eriytymisestä. Miten seurataan valittavien toimenpiteiden vaikutuksia? Ovatko ne riittäviä mittareita? Koulun läheisyys vaikuttaa koko yhteisöön. Millaisia vaikutuksia yhteisölle on kun koulu loppuu? Millaisia kustannuksia? Onko riittävää laskea koulujen ja sivistyksen kustannuksiksi oppilasmäärät, sisäinen vuokra, henkilöstökulut, kiinteistön ylläpito? Mitä vaikutuksia valtavissa kouluissa kasvaville lapsille ja perheille on? Millaisia kustannuksia ne tuovat? Eri kustannuksia, säästöjä ja syntyviä menoja tulisi seurata, jotta voidaan nähdä toteutuvatko säästöt ja millä hinnalla. Ytimessä tulee kuitenkin olla luoda puitteet aktiivisten kansalaisten kestävälle kasvuille ja työhyvinvoinnin turvaaminen."
- Kanervan pk, Kanervikon sairaalakoulun ja Kasakkamäen koulun toimintojen yhdistäminen olisi kannatettavaa. Palvelut olisi tärkeä saada jäämään lähelle nykyisiä alueita. Toisaalta hallinnollinen yhdistäminen toisi säästöä.
- Vesiliikuntakeskus rakennetaan väärään paikkaan
- Monitoimitalot, joissa on nuorisotilat, hammaslääkäri, kirjasto, varhaiskasvatus ja perusopetus ovat toimivia ja niissä on terveet tilat yms., mutta avoimet oppimisympäristöt ovat jotain sellaista, mitä ei olisi pitänyt rakentaa ja mitä ei mikään tieteellinen kasvatusalan tutkimus tue.
- Palvelut siirtyvät isoihin yksiköihin ja voivat olla liian kaukana kuluttajista.
- Henkilöstö kuormittuu varmasti tästä suunnitellusta muutoksesta. Tarvitaan paljon resurssia toimintakulttuurien yhdistämiseen, mikäli näin päätetään. Henkilökohtaisesti pelkään, että oppilaita ollaan siirtämässä kouluun, joka ei ole viiden vuoden kuluttua enää terveysturvallinen. Korostan edelleen sitä, että alue on tällä hetkellä muuttovoittoinen johtuen edullisista vuokra-asunnoista.
- Mukkulan jäätävä maahanmuuttajien määrä, joka vain lisääntyy. Lahdesta on tulossa hyper köyhää Vantaa, jossa asuu lukutaidottomia mamuja.

Onko palveluverkkoon tai kyselyssä esitettyihin muutosehdotuksiin liittyen jokin yleisempi näkökulma, riski tai kehittämis ehdotus, joka olisi mielestäsi tärkeää huomioida jatkovalmistelussa tai toimeenpanossa?

- On tärkeää, että Mukkulan lapset ja nuoret saavat ehjän koulupolun lähikoulussa/monitoimitalossa. Alueella on paljon perheitä ja lapsia, jotka ovat syrjäytymisvaarassa. He tarvitsevat lähikoulun, joissa lapset ja nuoret voidaan tukea koulupolulle.
- Rakennusprojekti aloitettava nopeasti.
- Kustannusten avoin kohdentaminen toiminnan järjestäjälle. Säästäminen osuus lapsiin ja palvelua tarvitseviin. Pitkäjänteisyyttä ja taloudellista ajattelua nykyisille ja tuleville päättäjille. Valitettavasti rahaa katoaa nyt liian suurina summia mahtihankkeisiin.
- Kysytään oikeasti henkilöstön kokemuksia ja mielipiteitä yksiköistä joihin toimenpiteet kohdistuvat sekä vastaavista esim. monitoimitaloista, ei pelkästään esihenkilön kokemuksia.
- Erityisen tärkeää on, että henkilöstö voi vaikuttaa tuleviin ratkaisuihin etenkin työtilojen suhteen. Täytyy kuulla ja kysellä ehdotuksia. Työn arjessa asiat näyttäytyvät, joissakin tapauksissa, ihan erilailla kuin ne on suunniteltu paperille.
- Nuoret aikuiset, jotka ovat syrjäytymisvaarassa, miten taataan heille edes mitään saavutettavia palveluita?
- Launeen päiväkodin viereen on pian alkamassa liikuntahallin rakennustyöt joka varmasti tuo omat haasteensa toimintamme turvallisuuteen. Muistaessani vielä nostan "vanhan" tapauksen ohitieltä, jolloin rikkihapporekka kaatui päiväkodin viereisellä rampilla ja sillan alla palaneen auton, jotka puhuvat puolestaan päiväkotimme siirron puolesta.
- Kasakkamäen koulun lakkauttaminen ei mielestäni ole järkevää ihan turvallisuussyistä. Päätöksiä on helppo tehdä, jos ei itse asu alueella pienten lasten kanssa. Vaikutusten arvioinnit tulisi tehdä yhdessä asukkaiden kanssa!